

Jaarverslag 2006

Theaterwerk NL

Amsterdam, april 2007

Theaterwerk NL is de landelijke organisatie voor de ontwikkeling en de ondersteuning van het amateurtheater in Nederland. Het wordt gefinancierd door het ministerie van OCW.

Inhoud

2 inleiding

4 activiteiten Theaterwerk NL

7 theaterwerkplaatsen

13 culturele diversiteit

18 kinder- en jongerentheater

29 artistieke ontwikkeling

39 artistiek onderzoek

45 TheaterCircuit

47 Theater4daagse

49 repertoire

52 internationaal

54 circustheater

57 de organisatie

58 colofon

Inleiding

De fusie tot Kunstfactor

De inspanningen om te komen tot een organisatie voor de amateurkunsten in Nederland heeft eind 2006 geresulteerd in de fusie van de vijf bestaande disciplinegerichte ondersteuningsinstellingen tot de organisatie genaamd Kunstfactor.

Het proces heeft veel inspanning geëist van betrokken instellingen en met name hun besturen en directies. Het is een proces geweest waarin de diverse kunstculturen, de keuze voor projectmatige benadering en de uitwerking van de netwerkfunctie een belangrijke rol hebben gespeeld. De fusie is sinds eind 2006 een feit en Theaterwerk NL gaat ervoor.

Theaterwerk NL in 2006

In 2006 heeft Theaterwerk NL zijn beleid verder aangescherpt op de twee speerpunten:

- de versterking van de samenwerking tussen amateurs en professionals in het theater;
- de ontwikkeling van theater in de samenleving.

Deze thema's liggen besloten in de diverse activiteiten, maar om intern en extern activiteiten beter op elkaar af te stemmen is gekozen voor meer samenhang in ontwikkeling en uitvoering van dit tweesporenbeleid.

de werkwijze

Theaterwerk NL is een netwerkorganisatie die activiteiten ontwikkelt en uitvoert met partners in het werkveld. Netwerken die gerelateerd zijn aan specifieke activiteiten en doelgroepen zijn cruciaal om productief en geïnspireerd ondersteunings- en ontwikkelingstaken uit te kunnen voeren. Theaterwerk NL werkt vanuit de wetenschap dat ontwikkelingen niet bedacht worden door ondersteuningsinstellingen, maar zich voordoen in de praktijk. En dat ontwikkelingen altijd gebonden zijn aan mensen met ambitie en kunde.

Daarom kiezen onze medewerkers voortdurend plaats in de praktijk van de theatercultuur, reageren op de praktijk en ontwikkelen in samenspraak met de praktijk producten, activiteiten en projecten.

De netwerken waarmee in 2006 is samengewerkt, zijn:

- de kunstvakopleidingen theater;
- de provinciaal theaterconsulenten en hun directies;
- de provinciale koepels;
- de theaterwerkplaatsen;
- de jeugdtheaterscholen;
- de regisseurs die werkzaam zijn in het amateur theater;
- de vormgevers die werkzaam zijn in het amateur theater;
- de landelijke ondersteuningsinstellingen;
- de Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater;
- de ambtenaren van provincies en gemeenten;
- de fondsen;
- de kleine theaters;
- cultureel divers theater;
- wijktheater initiatieven;
- circustheater scholen;
- de Nederlandse Vereniging voor Poppenspel;
- circuit theatergroepen.

Deze netwerken vertegenwoordigen doelgroepen die een afzonderlijke benadering vereisen, vanwege inhoud of infrastructuur. Op grond van vragen uit het veld zijn met bovengenoemde doelgroepen activiteiten georganiseerd. Op enkele gevallen na zijn alle afzonderlijke individuen en organisaties in 2006 bereikt en/of hebben deze in activiteiten geparticipeerd. Samenwerking is een sleutelbegrip voor Theaterwerk NL. En zonder de productieve samenwerking met de hierboven genoemde netwerken had het merendeel van de activiteiten die in dit jaarsverslag zijn opgenomen niet uitgevoerd kunnen worden.

Dank daarvoor is hier op zijn plaats.

De ontwikkelingen

1. de samenwerking tussen amateurs en professionals in het theater;
2. de ontwikkeling van theater in de samenleving.

de samenwerking tussen amateurs en professionals in het theater

De ontwikkeling van de samenwerking tussen amateurs en professionals heeft ook het afgelopen jaar een sterke impuls gekregen dankzij het werk en de houding van de medewerkers van Theaterwerk NL en de bereidheid van het werkveld om daaraan mee te werken.

Dit heeft zich geuit in:

- de sterke relatie tussen kunstvakopleidingen theater en Theaterwerk NL;
- de samenwerking tussen amateurs en professionals in de georganiseerde theaterprojecten;
- het zoeken naar nieuwe leertrajecten waarin amateurs en professionals participeren;
- de belangstelling van studenten van kunstvakopleidingen voor deze beroepspraktijk.

de ontwikkeling van theater in de samenleving

Theater gaat over de mens, zijn verhouding tot zichzelf en de anderen, de samenleving. Het amateur theater kan zich ontwikkelen tot theater dat communiceert over de relatie van de mens tot zijn directe omgeving. Het amateur theater kan daar bij uitstek op micro niveau op inspelen, waardoor wat leeft in de omgeving al spelend wordt 'opgepakt' en een bron wordt van expressie en communicatie. Een dergelijk modern amateur theater kan een bijdrage leveren aan de cohesie in de samenleving. Daarom ondersteunde Theaterwerk NL initiatieven die hier in de praktijk aan werken. Van Groningen tot Maastricht, van de kop van Noord-Holland tot in Zeeland zien we initiatieven verschijnen die zich oriënteren op deze ontwikkeling. Het is van belang de inhoudelijke ontwikkeling van deze initiatieven te ondersteunen zodat de zeggingskracht van dit theater kan groeien.

Theaterwerk NL spant zich hiervoor in.

Theaterwerk NL heeft eind 2006 een duidelijke positie in de theatercultuur.

Activiteiten Theaterwerk NL in 2006

Beleidsontwikkeling	Dagen van de kunstvakopleidingen theater	uitgevoerd
	Expertise centrum t.b.v. LOT-cursus	uitgevoerd
Theaterwerkplaatsen	Groningen	start
	Arnhem planvorming en fusie	uitgevoerd
	Friesland publicatie	uitgevoerd
	Utrecht planning en voorbereiding activiteitenplan	uitgevoerd
	West-Friesland wijktheater en jeugdtheater	uitgevoerd
	Amsterdam Zuidoost steun activiteiten en cultuurgebouw	uitgevoerd
	Delft ontwikkeling activiteiten	uitgevoerd
	Wageningen ontwikkeling activiteitenplan	uitgevoerd
	West-Brabant plan faciliteiten en activiteiten	uitgevoerd
	Werksessies	1 uitgevoerd
	Coachingsproject nieuwe theatermakers	2/3 traject
	Project productieleiding	uitgevoerd
	Nieuwsbrieven	1 uitgaven
Culturele diversiteit	Programmering voorstellingen	uitgevoerd
	Coaching	14 keer
	Leven met verschillen ontwikkeling vervolgproject	voorbereiding
	Netwerkopbouw	¾ uitgevoerd
	Onderzoek archivering Turks Theater	½ uitgevoerd
	Oprichting platform wijktheater	afgerond
Jeugdtheater	Uitvoering stimuleringsregeling 26 aanvragen	2/3 traject
	Landelijke JTS dag	uitgevoerd
	Landelijke docentendag	uitgevoerd
	Pilot circuit JTS	uitgevoerd
	Werkdag voor docenten en kader	uitgevoerd
	Werkgroep sectorbeleid JTS	uitgevoerd
	Regiobijeenkomsten JTS	uitgevoerd
	Artistieke ontwikkeling	advisering
	Schrijfproject Gijsje Kooter	opgestart
	Nieuwsbrief JTS	3 uitgaven
	Kindertheaterdagen tijdens Theater4daagse	uitgevoerd
	Proeves voor Tweetakt 2006	uitgevoerd
Artistieke ontwikkeling	Project Noordoostenwind	afgerond
	Kaderopleiding theaterregisseur	uitgevoerd
	Bijstellen leerplan	uitgevoerd
	Kaderopleiding vormgever	uitgevoerd
	Kwaliteitsbeoordeling en toetsing	uitgevoerd
	Uitwisseling met kunstvakopleiding	uitgevoerd

	Dagen Kunstvakopleidingen theater	uitgevoerd
	Dag artistiek kader	uitgevoerd
	Dag professioneel kader	1/2 traject
	Cursus nieuw muziektheater	1/2 traject
	Werkgroep multimedia	gestart
	Ontwikkeling opleiding poppentheater	gestart
	Nieuwsbrieven	1 uitgave
	Boek regisseren in het amateur theater	1/2 traject
	Uitgave magazine over resultaten Noordoosten wind	1/2 traject
	Ontwikkeling Alumnibeleid	1/2 traject
Artistiek onderzoek		
	Thema locatietheater en lokaal theater	2 werksessies
	Het Om	1/2 traject
	Boerenerf	eerste fase gestart
	Ontwikkeling project De Karavaan	1/4 traject
	Scholingstraject De Klucht/ Dastater	1/2 uitgevoerd
	Scholingstraject Huis aan de Amstel	uitgevoerd
	Overdrachtsdocument Het Gezelschap voor studenten	uitgevoerd
	Samenwerking lectoraten	1/3 traject
Profilering		
	Theater4daagse landelijk festival 2006 in Zwolle	uitgevoerd
	TheaterCircuit 2006	uitgevoerd
Repertoire		
	Repertoireadvieslijn	640 adviezen
	De dag van de op maat geschreven theatertekst	uitgevoerd
	Internet Dionysia 2003 – 2007	3/4 traject
	Nieuwe Voorraad/Verse Bekken	afgerond
	Ontsluiting en ontwikkeling repertoire via websites	uitgevoerd
Informatie & communicatie		
	De theater nv	5 uitgaven
	www.theaternv.nl	90% online
vernieuwd voor 90% on line		
	Nieuwe website www.theaterwerk.nl	uitgevoerd
	Nieuwsbrieven	6 uitgaven
Nationale & internationale samenwerking		
	Fusie: van Platform Amateurkunst naar Kunstfactor	uitgevoerd
	Werkgroep Theater Vlaanderen Nederland masterclass	uitgevoerd
	Eenakter werkweekend	uitgevoerd
	Europese uitwisseling	uitgevoerd
	CEC congres 2006	deelname
	Internationale uitwisseling theatergroepen	3 optredens
	Artistiek beleid	uitgevoerd
	Europees festival On the Border 2006	uitgevoerd

	Wereld kindertheaterfestival in Lingen, Duitsland	deelname
Versterking structuur	Ontwikkeling Circustheater	1/3 traject
	Ondersteuning platform Wijktheater	opgestart
Groei van het aantal activiteiten in 2006 ten opzichte van 2005	15%	

Theaterwerkplaatsen

Theaterwerk NL ondersteunt de ontwikkeling van Theaterwerkplaatsen in Nederland.

Op basis van zes jaar ervaring met de ontwikkeling van Theaterwerkplaatsen hanteert Theaterwerk NL de volgende omschrijving van het begrip Theaterwerkplaatsen:

Een Theaterwerkplaats is een productief samenwerkingsverband tussen regionale theaterpartners die zich manifesteert in het gezamenlijk optreden voor de ondersteuning en ontwikkeling van regionale theaterproductie en educatie. Een Theaterwerkplaats geeft richting aan een nieuwe manier van werken tussen amateurs en professionals en tussen werkveld en ondersteunende organisaties. Theaterwerk NL adviseert en is samenwerkingspartner wanneer het gaat om de artistiek inhoudelijke ontwikkeling van bestaande Theaterwerkplaatsen en helpt bij de ontwikkeling van nieuwe Theaterwerkplaatsen/ samenwerkingsverbanden.

Theaterwerk NL organiseerde in het kader van de collectieve aanpak van de Theaterwerkplaatsen landelijke werkdagen en zorgt periodiek voor een digitale nieuwsbrief over de Theaterwerkplaatsen.

Theaterwerkplaats De Prins van Groningen

1. regio

Stad en Provincie Groningen

2. partners

De theaterafdelingen van het Kunstencentrum:

- Amateurtheaterschool Groningen
- Jeugdtheaterschool Groningen
- Prinsentheater
- Gronings Centrum voor Amateurtheater
- Professionele theaters en theatergezelschappen uit Groningen

3. doel

In drie jaar tijd binnen de discipline theater productieve en structurele samenwerking tot stand brengen waardoor optimale uitvoering plaats vindt ten behoeve van ondersteuning van amateur theatergroepen, ontwikkeling van jeugdtheaterscholen; uitvoering van bijzondere projecten; opleiding en scholing van theatermakers; uitvoering van theaterprojecten met het regulier onderwijs.

4. resultaten

- ontwikkeling kaderopleidingen productieleiding en vormgeving
- ontwikkeling vuurdoop; verbinding theaterproductie en scholing met jonge theatermakers
- realisatie tijdschrift Blick en www.blickmagazine.nl voor de amateurkunst in Groningen
- ontwikkeling website www.deprinsvangroningen.nl
- realisatie coachingstraject nieuwe theatermaker in het amateur theater
- ontwikkeling beleid en vervolgproject coaching van theatermakers
- ontwikkeling nieuwe organisatievorm
- deelname project Theater te water

Theaterwerkplaats Utrecht

1. regio

Utrecht Stad en Provincie

2. partners

Utrechts Centrum voor de Kunsten
ZIMIHC, Huis voor Amateurkunst
Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, faculteit theater
Stut Theater
Stichts Centrum voor Amateurtheater

3. doel

Productieve samenwerking ter ondersteuning en ontwikkeling van het amateur theater in Utrecht stad en provincie.

4. resultaten

- planvorming en opstart driejarig vervolgproject Leven met Verschillen; 3 jonge theatermakers en een schrijfster onderzoeken en ontwikkelen een artistiek idioom van theater maken in de samenleving
- landelijke dag voor productieleiding
- begeleiding pilot coachingstraject beginnende theatermaker
- ontwikkeling vervolgproject coaching voor theatermakers
- opstart Kluchtenproject
- ontwikkeling provinciaal theaterfestival

Theaterwerkplaats Frats

1. regio

Provincie Friesland

2. partners

Keunstwurk, afdeling Frats
STAF (Stichting Amateurtoaniel Fryslân)
Jeugdtheaterschool Friesland
Opleiding Docent Drama, Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
ROC De Friese Poort

3. doel

Het ontwikkelen van theateractiviteiten die een bijdrage leveren aan de samenwerking en kwaliteit van het amateur theater.

4. resultaten

- presentatie publicatie Tussen Podium en publiek; onderzoek naar kansen voor het amateur theater in Friesland
- bijeenkomst werkgroep Theaterwerkplaatsen over ontwikkeling regionale theaterprojecten
- Himmelskoft, regionaal theaterproject gespeeld en gedragen door het amateur theater rondom Lemmer
- nieuwe editie van het jongeren theaterfestival
- planvorming van coaching voor nieuwe theatermakers voor het Friese amateur theater

Theaterwerkplaats Huis van Puck

1. regio

Arnhem e.o.

2. partners

Theater Huis van Puck
Stichting voor Kunst & Cultuur Gelderland
ArtEZ, Hogeschool voor de Kunsten Arnhem, afdeling Theater
Centrum voor de Kunsten Het Domein

3. doel

Versterken en ontwikkelen van het amateurtheater in de regio Arnhem

4. resultaten

- fusie Stichting Parktheater, Stichting Cultuurkapel en Stichting Het Huis van Puck tot nieuwe stichting Huis van Puck; podium, studio en werkplaats
- derde jaar ontwikkeling regiefestival On Stage
- planvorming coaching voor theatermakers in de provincie Gelderland

Theaternetwerk Delft

1. regio

Delft

2. partners

De VAK, Centrum voor de Kunsten
Lijm & Cultuur
Duw Theaterwerkplaats
De nieuwe amateur

3. doel

Stimulering en ontwikkeling van amateur theater en versterking theatercultuur in Delft

4. resultaten

- theaterspektakel Cathago
- Kick off Brood en Spelen, seizoensopening
- maandelijks theatercafé
- twee maandelijks theaterblad en www.delft.theaternetwerk.nl
- 4 maal workshopprogramma Meesterwerken
- ontwikkeling van improvisatieprogramma Breiwerken
- ontwikkeling programma Veldwerken, ondersteuning theaterprojecten
- overheveling theatercursussen van Delftse Komedie naar de VAK

Theaterwerkplaats Zuidoost/ Krater Theater

1. regio

Amsterdam Zuidoost

2. partners

Theaterwerkplaats Zuidoost
Theater Krater
Jeugdtheaterschool Zuidoost
Circus Elleboog Zuidoost

3. doel

Ondersteuning en talentontwikkeling van amateur theater- en dansgroepen en individuen podiumkunstenars.

Ontwikkeling cultuurgebouw; een nieuw podium voor Cultureel Zuidoost.

4. resultaat

- theaterfestival In the Picture 4
- coaching dansers en spelers uit Zuidoost
- co-productie Flex
- workshops ontwerp cultuurgebouw met architecten
- mini- conferentie Stadsdeel en gebruikers Cultuurgebouw
- beheersplan Cultuurgebouw

Platform Podiumkunsten West- Friesland

1. regio

West-Friesland

2. partners

Centrum voor de Kunsten, De Blauwe Schuit;

Productiehuis Het Gezelschap;

Theater Het Pakhuis;

De Kunst, Centrum voor Amateurkunst in Noord-Holland;

NHCA, Noord-Hollands Centrum voor Amateurtheater.

3. doel

Samenwerkingsverband voor ondersteuning en ontwikkeling amateurtheater en -dans in de regio.

4. resultaten

- start Jeugdtheaterschool West-Friesland
- uitwisselingsprogramma Jongerentheater
- klankbordgroep volwassenen Theater
- ontwikkeling wijktheater

Theaterwerkplaats Wageningen

1. regio

Wageningen en omstreken

2. partners

Stichting Lens

Theaterzaal De wilde Wereld

't Venster, Centrum voor de Kunsten Wageningen

Gelders Centrum voor het Amateurtheater

Stichting Kunst en Cultuur Gelderland

3. doel

Een actief netwerk en fysieke plek waar spelers, groepen, makers én theaterpubliek elkaar ontmoeten voor scholing, uitwisseling, presentatie en inspiratie op het gebied van theater in de regio Wageningen.

4. resultaten

- Theater Inspiratiedag
- ondertekening intentieverklaring partners
- 3 bijeenkomsten met theatergroepen en theatermakers
- netwerk 40 theaterdieren
- opzet activiteitencommissie
- ontwikkeling jongeren theaterproject
- ontwikkeling circuit voorstellingenprogramma
- ontwikkeling programma voor 20 theaterzondagen

Theaterplatform West-Brabant

1. regio

West-Brabant

2. partners

H19, Centrum voor de Kunsten Oosterhout
De Nieuwe Veste, Centrum voor de Kunsten Breda
Centrum voor de Kunsten Bergen op Zoom
Centrum voor de Kunsten Roosendaal
Facilitair bedrijf Bergen op Zoom
Amateur Theater Overleg Breda
TG Reflex Roosendaal
Brabants Centrum voor Amateurtheater
Centrum voor Amateurkunst Noord-Brabant

3. doel

Een productief samenwerkingsverband dat werkt voor de ondersteuning en ontwikkeling van het amateurtheater in West-Brabant. Het ontwikkelen van theateractiviteiten die verbinding leggen tussen vraag en aanbod, amateurs en professionals, scholing en productie.

4. resultaten

- nieuwe theaterstudio in Bergen op Zoom
- verkorte regieopleiding op maat in Bergen op Zoom
- workshopdag Humor in Oosterhout
- overleg ontwikkeling theaterfaciliteit in Breda
- Theater Workshopdag in Breda
- uitwisseling en ontwikkeling programma theaterscholing en theaterproductie in West-Brabant
- ontwikkeling theaterproject Brabants Bont in Oosterhout

Landelijke werkdag Theaterwerkplaatsen 2006

1. regio

landelijk

2. partners

Hogeschool voor de Kunsten, faculteit Theater
Theaterwerkplaats de Prins van Groningen
Theaternetwerk Delft

3. doel

Presenteren van en uitwisselen over inhoudelijke ontwikkelingen en verschillende werkwijzen van Theaterwerkplaatsen aan de hand van praktijkvoorbeelden. Formuleren van gemeenschappelijke aandachtspunten.

4. resultaten

- 25 deelnemers, bestaande uit coördinatoren en theateradviseurs van Theaterwerkplaatsen uit 10 provincies
- inleiding Thera Jonker over de kwaliteitsontwikkeling van Theaterwerkplaatsen
- praktijkvoorbeelden van productieve samenwerking met overheden en fondsen uit Groningen, Gelderland en Delft
- presentatie van theaterprojecten die voorbeeld zijn voor artistiek inhoudelijke ontwikkeling van het amateur theater uit Noord-Holland, Utrecht en Friesland.
- momentopname van ontwikkeling van de theaterwerkplaatsen in Nederland

Productieleiding

Amateur theater vraagt steeds meer om betrouwbare duizendpoten, regelneven en spinnen in het web ofwel ervaren productieleders. Er komen steeds meer producties die groot en complex zijn, locatieprojecten of multidisciplinaire theaterproducties. Maar hoe organiseer je zo'n complexe productie? In theaterproducties wordt vaak gewerkt met een professioneel artistiek team en een groot aantal vrijwilligers. Dit heeft consequenties voor de productiekant. Naast professionalisering van de regiekant is ook professionalisering van de productiekant noodzakelijk. Theaterwerkplaats Utrecht signaleerde de behoefte aan handvaten en uitwisseling over productiewerk. Dit leidde tot een Dag voor de Productieleiding op 5 november.

Uit reacties van deelnemers bleek dat er behoefte is aan een vervolgdag. De intentie is om in 2007 een tweede Dag voor de Productieleiding te organiseren.

1. regio

Nederland

2. partners

Theaterwerkplaats Utrecht (Utrechts Centrum voor de kunsten, afdeling Theaterschool en ZIMIHC huis voor amateurkunst)

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Theatersportgroep Aangenaam Verrast

Diverse theatergroepen (WildZuur uit Utrecht, Peergroup uit Groningen, Het Gezelschap uit Hoorn, GRENZ uit Utrecht, 't Lab, Utrecht)

3. doel

Professionalisering van de productieleiding van grote en/of complexe producties (bijvoorbeeld locatie- of multidisciplinaire producties).

4. resultaat

- Dag voor de Productieleiding op 5 november met 50 productieleders uit alle delen van het land
- Inzicht in de rol van de productie leider
- Uitwisseling van ervaringen
- Training in het organiseren; handvaten voor het aanpakken van productionele taken
- Informatie over landelijke netwerkbijeenkomsten, studiemogelijkheden en intervisie

Culturele diversiteit

In 2006 is voortgeborduurd op de benadering die in 2005 is bepaald ten aanzien van de ondersteuning en ontwikkeling van cultureel divers theater; namelijk beleid ontwikkelen op het gebied van coaching en programmering.

Daarnaast is geconstateerd dat culturele diversiteit in het amateur theater met name kansen biedt in het fenomeen wijktheater. Daarom is aansluiting gezocht bij wijktheater initiatieven in Nederland en is ondersteuning gegeven om deze sector te versterken. In het eerste jaar van deze aanpak is vooral een netwerk opgebouwd en is de coherentie binnen de sector bevorderd om te komen tot een platform Wijktheater in Nederland.

De onderwerpen die in het platform aan de orde komen bevestigen het vermoeden dat wijktheater een ingang kan vormen om participatie in onze moderne en diverse samenleving te activeren door middel van aansprekend theater dat zich engageert met de mens in de huidige samenleving.

De ambassadeursfunctie voor deze ontwikkeling is van groot belang en heeft daarom veel ruimte gekregen in dit afgelopen jaar 2006.

1. regio

Amsterdam

2. partner

een groep jongeren

Turkse organisatie DIDIF

3. doel

Door middel van organisatorische en zakelijke coaching, mogelijkheden creëren voor het schrijven van een projectplan dat kan leiden tot een subsidie aanvraag.

4. resultaat

Door middel van drie adviezen en begeleiding bij bijeenkomsten werden de initiatiefnemers geïnformeerd over idee vorming, project beschrijving, samenstellen van een begroting en het aanvragen van subsidie.

Concept projectplan ontwikkeld.

1. regio

Nijmegen

2. partner

Wijktheatermaakster Jolanda de Groot

3. doel

Voor de voortzetting van wijktheater in Nijmegen een plan van aanpak ontwikkelen.

4. resultaat

Er is een plan van aanpak ontwikkeld. Daarop gebaseerd is een artistiek team samengesteld, vervolgens voor het creëren van een maatschappelijk draagvlak een serie overleggen uitgevoerd met diverse zelforganisaties.

In 2007 worden diverse overleggen gepland met gemeentebestuur en politieke partijen.

1. regio

Arnhem

2. partners

Theatermaker Rauf Kurtgoz
Kunstorganisatie Sekerpare

3. doel

Door middel van organisatorische en zakelijke coaching inzichten geven en mogelijkheden creëren voor het ontwikkelen van een jongeren theatergroep in Arnhem.

4. resultaat

Met Jongerencentrum Willemijn is een samenwerkingsrelatie aangegaan. Daardoor komt onder leiding van Rauf de groep elke zondag bij het jongerencentrum bij elkaar. Rauf geeft aan de groep speltraining.

In 2007 zullen er ook gastdocenten uitgenodigd worden voor speltraining.

In 2007 zal er gewerkt worden aan de verzelfstandiging van de groep.

1. regio

Arnhem

2. partner

Theatergroep Persona non grata

3. doel

Verzelfstandigen van de groep

4. resultaat

Deze theatergroep heeft in de afgelopen jaren twee theaterproducties ten uitvoering gebracht. Momenteel werken ze aan hun derde voorstelling die in april of mei 2007 in première gaat. Deze groep heeft eerder organisatorische en zakelijke coaching van Theaterwerk NL gekregen. In het najaar 2006 heeft de groep de wens uitgesproken zich te verzelfstandigen. Over de mogelijkheden, kansen en belemmeringen werden 5 informatie bijeenkomsten gepland. Doel van die bijeenkomsten was om ze te helpen bij het ontwikkelen van een plan dat kan leiden tot het vormen van een theatervereniging of een theaterstichting. De groep heeft een conceptplan ontwikkeld. Omdat ze nu met de nieuwe voorstelling bezig zijn is voor de uitvoering van het plan een time-out ingelast. Na de première worden de activiteiten voor de verzelfstandiging hervat.

1. regio

Eindhoven

2. partners

Kosmose (regionale ondersteunende organisatie voor cultureel diverse kunst- en cultuurprojecten)
Turkse vrouwen vereniging NESE
Jongeren

3. doel

Voortzetten van het initiatief dat kan leiden tot de vorming van een zelfstandige theatergroep.

4. resultaat

Voor het bestaan en de positionering van het initiatief in Eindhoven werd een plan ontwikkeld. Met de uitvoering van het plan is in Eindhoven landelijk de eerste Turkse theatervereniging 'De Kulise' opgericht.

Wijktheaterplatform

1. regio

Landelijk

2. partners

Stut Theater

Rotterdamse wijktheater

St. Baf Dordrecht

3. doel

Vanwege een toenemende belangstelling voor het wijktheater in Nederland hebben verschillende initiatieven op dit gebied met ondersteuning een wijktheater platform opgericht. Door middel van het gevormde Wijktheater Platform NL willen we ontmoetings- en uitwisselingsmogelijkheden creëren voor theatermakers, regisseurs, schrijvers, acquireurs, publiekswervers en zakelijk leiders die in deze specialiteit binnen het theater werkzaam zijn. Op die manier proberen we ervaringen uit te wisselen en van elkaars ervaringen te leren.

4. resultaat

Met inzet van initiatiefnemer Stut Theater werden in 2006 op 20 januari, 7 juni en 21 september drie landelijke bijeenkomsten georganiseerd.

Met de deelnemers van het platform is afgesproken om in 2007 toe te werken naar organisatorische ondersteuning en profilering van het platform. Daarnaast is het de bedoeling samen met Theaterwerk NL in het kader van de Theater4daagse landelijk een dag te organiseren in het teken van het wijktheater.

inventarisatie Turks Theater

1. regio

landelijk

2. partners

TIN (Theater Instituut Nederland)

IISG (Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis)

3. doel

De geschiedenis van theater met een Turks culturele achtergrond is tot op heden nog niet vastgelegd, terwijl deze van belang kan zijn voor de toekomstige ontwikkeling van deze sector; zowel inhoudelijk, organisatorisch als beleidsmatig. Daarom wordt materiaal gearchiveerd dat inzicht geeft in de geschiedenis van de ontwikkeling van theater met een Turks culturele achtergrond in Nederland.

4. resultaat

- met de partners een project team gevormd
- projectplan ontwikkeld en subsidieaanvragen gedaan
- voor het uitvoeren van het project aan Ustun Ajans en Yasar Ustuner de opdracht gegeven

programmering

Doel: voor de ontwikkeling van het cultureel diverse theater is het van belang dat voorstellingen meermalen geprogrammeerd worden. Voor de profilering van theater in de samenleving is het belangrijk dat deze voorstellingen meerdere keren kunnen spelen en een publiek opbouwen. Voor het programmeren van de cultureel diverse voorstellingen heeft Theaterwerk NL samengewerkt met makers en programmeurs. De bijdrage van Theaterwerk NL bestond uit advies, ondersteuning, begeleiding en netwerken.

Partners: Makers en groepen

Arnhem: Theatergroep Persona Non Grata en het Parktheater. De groep heeft hun voorstelling gespeeld in Arnhem, Nijmegen en Ede.

Den Haag: Theater Tussendoor. Deze groep maakt lunch voorstellingen. Zij hebben hun voorstellingen meerdere malen in Den Haag op verschillende locaties uitgevoerd.

Utrecht: Stut Theater. Samen met Stut Theater is afgesproken hun voorstellingen als vernieuwing binnen wijktheater in 2007 te gaan programmeren.

Arnhem: Theatergroep Sekerpare. Deze groep maakt gebruik van jongerencentrum Willemijn. Met hun is afgesproken om in 2007 samen met hun in het jongerencentrum samen te gaan programmeren.

Zaandam: Theatergroep Dobra. Hun voorstelling wordt in 2007 op diverse podia geprogrammeerd.

Partners, programmeurs

Als gast spreker deel genomen aan Podium Overleg Multiculturele Programmering. De volgende theaters nemen deel aan het overleg.

Stadsschouwburg Utrecht

Rasa Utrecht

De Kom Nieuwegein

De Lampegiet Veenendaal

Kloostertuin Woerden

Idea Soest

De Flint Amersfoort

ZIMIHC Utrecht

Theater de Lieve Vrouw Amersfoort

project Leven met Verschillen

1. regio

Utrecht

2. partners

ZIMIHC Huis voor Amateurkunst

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht Faculteit Theater

Stut theater

Utrechts Centrum voor de Kunsten

3. doel

'Leven met Verschillen' is een driejarig project waarin drie jonge theatermakers en een schrijfster artistiek onderzoek doen naar de theatrale zeggingskracht van theater gemaakt in de samenleving.

4. resultaat

Project team gevormd

Projectplan beschreven en subsidie aanvragen gedaan

Kandidaat makers geselecteerd

Planning gemaakt uitvoering eerste jaar

Kinder- en jongerentheater

Eind 2005 zijn de JTS uitgedaagd spannender en brutalere aanvragen te doen bij de stimuleringsregeling 'Toekomst op de planken'. Dit heeft zich met name in het begin van 2006 vertaald in een groot aantal aanvragen waarvan enkele grote projecten. De ontwikkeling van het kinder- en jongerentheater heeft daarmee een duidelijke impuls gekregen. Dankzij samenwerking met het ministerie van OCW, FAPK en het VSBfonds bestaat een regeling waaruit de jeugdtheaterscholen geld kunnen aanvragen voor ontwikkeling en professionalisering. Deze regeling is begin 2004 van start gegaan. Eind 2005 is besloten deze regeling met een half jaar te verlengen tot juni 2007. De uitvoering van de projecten moet dan in juni 2008 afgerond zijn. In 2006 zijn twintig aanvragen ingediend door individuele jeugdtheaterscholen voor organisatorische en inhoudelijke ondersteuning. Hiervan zijn er zestien goedgekeurd, twee afgewezen en nog twee in behandeling. Daarnaast is onder de noemer collectieve aanpak van de sector JTS een aantal activiteiten georganiseerd en opgestart.

Om de artistieke ontwikkeling van de JTS te bevorderen is het afgelopen jaar meer contact gezocht met zowel het professionele jeugdtheater als met de hogescholen voor de kunsten. Dit heeft geresulteerd in de tweede geslaagde docentendag met workshops, enkele werkdagen en succesvolle jongeren theaterdagen tijdens de Theater4daagse 2005 in Utrecht.

uitvoering stimuleringsregeling – Overzicht Collectieve aanpak 2006

nieuwsbrief JTS

1. regio

landelijk

2. partners

de jeugdtheaterscholen

3. doel

uitwisseling van interessante projecten
informatie over de stimuleringsregeling
internationale informatie
feitelijke informatie
premièreladder

4. resultaat

- nieuwsbrief februari 2006
- nieuwsbrief mei 2006
- nieuwsbrief november 2006
- verzonden naar 50 jeugdtheaterscholen en ruim 400 docenten

landelijke JTS dag 8 juni

1. regio

landelijk

2. partners

JTS Picos en de Verkadefabriek Den Bosch

Schrijfproject met Gijsje Kooter

Thera Jonker HKU en Ap de Vries, Kunstconnectie voor respectievelijk aftrap en lezing

3. doel

debat over de gezamenlijke toekomst van de Jeugdtheaterscholen na afloop van de regeling te starten

informatie-uitwisseling over de JTS Picos

resultaten van schrijfproject tonen en opstart repertoire-uitwisseling tussen JTS

4. resultaten

- aanwezig 75 deelnemers
- Inventarisatie van wensen van JTS voor gezamenlijke toekomst. Opstart voor werkgroep op welke wijze de gezamenlijke toekomst vorm kan krijgen
- Uitdagend verhaal over HKU en maatschappelijke openheid en samenwerkingspartners. JTS nog veel als gesloten luxe bolwerkjes volgens Thera Jonker
- Presentatie van 3 nieuw geschreven teksten voor kinderen of jongeren

docentendag 14 november

1. regio

landelijk

2. partners

Wendelien Wouters, GRID Doetinchem

John Heijligers, CKE Eindhoven

Ine te Rietstap

3. doel

Ontmoeting van docenten met andere specifieke JTS, ontmoeting van docenten onderling en inspiratie opdoen voor lessen.

4. resultaat

- aanwezig 70 docenten;
- artikel door Anna van der Plas 'hardcore' montage in het theater
- lezing van Ine te Rietstap 'over monteren'
- workshop gegeven door Natasja Pire, 'dans'
- workshop gegeven door Stella van Leeuwen 'mime'
- workshop gegeven door Kiek Wishaupt, 'performance materiaal maken'
- workshop gegeven door Francy van den Heuvel 'beeldend materiaal maken'
- workshop gegeven door Dick Hauser 'Muziektheater'
- masterclass monteren door Ine te Rietstap met materiaal gemaakt door Kiek Wishaupt en docenten

pilot circuit JTS

1. regio

landelijk

2. partners

Hilde Mulder van BMC

3. doel

Uitwisseling tussen JTS bevorderen en daarmee een impuls geven aan de artistieke ontwikkeling. Door elkaars school en elkaars werk (voorstellingen en workshops) te zien zie je ook in de spiegel naar je eigen werk.

4. resultaat

- 8 deelnemende JTS die 4 uitwisselingen over en weer gerealiseerd hebben
- Maastricht en jeugdtheaterhuis Goes
- JTS Zwolle en CK Eindhoven
- Amsterdamse JeugdteJAterschool en JTS CQ uit Emmen
- SKVR Rotterdam en Jongeren Theater Alkmaar
- Pilot opzet geëvalueerd en aangepast voor tweede ronde
- Opstart tweede ronde voor 2007

werkdag voor docenten

1. regio

landelijk

2. partners

Hans Lemmerman en Inge van Run

3. doel

Verdieping van workshop van de docentendag

4. resultaat

Workshop Kijk Wild & Denk Lenig, door Hans Lemmerman en Inge van Run.

In deze workshop is onderzocht hoe taal, beeld en handelingselementen uit de persoonlijke levensloop van de deelnemers kon worden gekoppeld aan theatrale principes.

Dit is gebeurd door gekaderde improvisatieopdrachten die verbeeldingskracht en zintuiglijkheid generen.

Jongeren theaterdagen tijdens Theater4daagse

1. regio

landelijk

2. partners

Young stage van SKVR

Concordia kunst en cultuur Enschede

3. doel

Uitdagende jongerenvoorstellingen op de Theater4daagse laten zien aan deelnemende jongeren van project 'Jonge klei'

4. resultaat

2 jongeren voorstellingen als aftrap voor Jonge Klei en als zaterdagavondvoorstelling.

werkgroep sector JTS

1. regio

landelijk

2. partners

Jasper Damsteegt(JTS Dordrecht)
Marijke Tulp (jeugdtheaterhuis Zuid Holland)
Wouter van Balveren (Grote Broer Nijmegen)
Kunstfactor
Ap de Vries, Kunstconnectie

3. doel

Opdracht: Theaterwerk NL stelt een commissie in met als opdracht om voor de volgende kaderdag (februari 2007) met een voorstel te komen voor de gezamenlijke toekomst voor de JTS.

4. resultaat

Notitie oprichting vereniging JTS (februari 2007) en eerste stemming hierover (8 maart 2007).

regiobijeenkomsten

1. regio

4 regio's
Noord/ Oost
Noord-Holland
Zuid-Holland
Zuid

2. partners

alle JTS
CKE
NKT Purmerend
VAK Delft
Muzerie, Zwolle
ICO Assen

3. doel

Op regionaal niveau uitwisseling tussen JTS stimuleren.

4. resultaat

In twee regio's door JTS zelf of m.b.v. provinciale ondersteuning vervolg afspraken gemaakt.

individuele aanvragen in het kader van de stimuleringsregeling

In 2006 zijn 26 aanvragen gedaan. Een deel daarvan waren vervolg aanvragen. Twee aanvragen zijn afgewezen, twee nog in behandeling. De andere 22 aanvragen zijn geheel of gedeeltelijk toegewezen. Hieronder volgt een overzicht van de aangevraagde projecten en een korte beschrijving van de aangevraagde projecten.

JTS 't Klooster uit Harderwijk

- leerplanontwikkeling

- teambuilding docenten

Centrum voor de Kunsten 't Klooster gaat samen met jongerentheatergroep Cab bizar een jeugdtheaterschool vormen in Harderwijk. Beiden bieden al jaren theater aan kinderen en jongeren. Om de samenwerking zinvol en stevig neer te zetten gaan zij onder begeleiding van het SKCG een leerplan opzetten. In dit traject wordt extra aandacht gegeven aan teambuilding van de docenten.

Circustheater Poehaa uit Arnhem

De aanvraag van circustheater Poehaa uit Arnhem is niet toegewezen. Een aanvankelijke toekenning is tegen gehouden omdat de Circustheaterscholen bezig zijn een eigen regeling op te zetten.

JTS Leiden

De aanvraag van de stichting JTS Leiden is in verband met een komende beslissing van de gemeente Leiden nog niet behandeld.

Jeugdtheater Hofplein uit Rotterdam

- bijscholing docenten

Jeugdtheater Hofplein vraagt subsidie aan voor kwaliteitsontwikkeling van docenten. Zij wil drie intensieve workshops aanbieden aan een gering aantal docenten en deze integraal laten opnemen. De DVD's vormen voor de andere docenten inspiratie en verdiepingsmateriaal en worden in trainingen voor de andere docenten gebruikt.

Muziektheaterschool GRID uit Doetinchem

- samenwerkingsvormen ontwikkelen

- bijscholing docenten

GRID heeft 4 projecten aangevraagd waarvan GRID on Screen en Muziek Masters zijn goedgekeurd.

1. GRID on screen voor het maken van een film over GRID, o.a. te gebruiken als promotiemateriaal op scholen in Doetinchem en omgeving. GRID hoopt hiermee meer leerlingen te werven maar ook haar naamsbekendheid te vergroten.
2. Muziek Masters om docenten de gelegenheid te geven zich te scholen op het gebied van muziektheater. De SKCG is hiervoor een cursus aan het opzetten.
3. VMBO to go om VMBO leerlingen binnen GRID te krijgen, docenten te scholen in het lesgeven aan deze groep leerlingen en landelijk aandacht te vragen voor de werkmethode met VMBO leerlingen.
4. GRID Goud om talentvolle leerlingen masterclasses en speciale workshops te kunnen bieden met spraakmakende namen uit de Achterhoek.

Grote Broer uit Nijmegen

- leerplanontwikkeling

- samenwerkingsvormen ontwikkelen

Productiehuis Grote Broer vraagt subsidie aan om aan het productiehuis voor jongeren een trainingspakket toe te voegen. Grote Broer wil een leerplan gaan ontwikkelen, de docenten bijscholing en artistieke ontwikkeling bieden. Daarnaast wil zij contacten gaan leggen met het onderwijs. Hiervoor willen zij de CKV docenten uit Nijmegen een vervolgprogramma aanbieden en hen zo kennis laten maken met Grote Broer.

Jeugdtheater Overijssel

- samenwerkingsvormen ontwikkelen

- Jeugdtheater Overijssel vraagt subsidie aan voor het project Jonge Klei. Dit project wordt georganiseerd in het kader van de Theater4daagse, die in oktober 2006 in Zwolle plaatsvindt. Jonge Klei verbindt jongeren en kinderen van 7 verschillende Centra voor de Kunsten uit Overijssel met 7 professionele theatergroepen uit die provincie. De projecten die zij gezamenlijk gaan ondernemen

starten vanaf mei 2006 en komen samen tijdens presentaties op de Theater4daagse. De deelnemende theatergroepen zijn Sonnevank, Gnaffel, Isis, Noortje Licht, de Nieuwe Koning, TamTam en het Theaterschip. In totaal zullen zo'n 70 jongeren en kinderen deelnemen. Jeugdtheater Overijssel hoopt met dit plan een goede aanzet te geven voor meer samenwerking tussen professionals en amateurs en de kwaliteit van het Overijssels jeugdtheater een positieve impuls te geven.

Speelkring uit Voorhout

- professionalisering van de organisatie

De speelkring vraagt subsidie aan voor drie kernpunten. Allereerst voor de professionalisering van de organisatie. De Speelkring wenst een nieuwe organisatiestructuur en een betere communicatie van de JTS. De Speelkring wil een leerplan gaan maken en dit implementeren in de JTS. Tevens wil zij door bezoek te brengen aan andere organisaties op het gebied van jongerentheater haar eigen artistieke ontwikkeling een impuls geven. De commissie heeft de professionalisering van de organisatie toegekend. Voor de andere twee punten leek het de commissie nog wat vroeg.

Artiance en JTA uit Alkmaar

- fiscaal en juridisch advies
- samenwerkingsvormen
- leerplanontwikkeling

Artiance en JTA vragen samen subsidie aan voor de ontwikkeling van een fusie tussen beiden. Zij zijn ervan overtuigd dat gezien de inhoudelijke en organisatorische ontwikkelingen binnen Artiance en de ontwikkelingen binnen JTA de tijd rijp is om de krachten te bundelen. Zij willen met geld van de regeling de volgende punten aanpakken.

Fiscaal juridisch advies om de fusie zakelijk goed te regelen.

De afspraken voor samenwerking vast leggen en een zo optimaal functionerende organisatie voor kinderen en jongeren vorm geven.

Een leerplan ontwikkelen om de beide organisaties inhoudelijk zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten.

JTS Koperen Kees (onderdeel van DarioFo college in Poeldijk)

- implementatie leerplan
- professionalisering organisatie
- bijscholing docenten

De JTS Koperen Kees vraagt subsidie aan voor 4 aspecten:

Voor de professionalisering van de zelfstandige organisatie vraagt zij aan om een leerlingenadministratie op te zetten en een website te bouwen.

Vorige jaren heeft de JTS een leerplan gemaakt. Voor de implementatie ervan vraagt de school nu geld.

Daarnaast wil Koperen Kees met een aantal docenten het benoembaarheidstraject aangaan, dat aangeboden wordt door de Kunstconnectie in samenwerking met de HKU. Koperen Kees heeft docenten in dienst met verschillende achtergronden. Om hen bij te scholen naar een HBO docentenniveau willen zij hen dit traject laten volgen. Binnen dit traject wordt een assesment afgenomen door HKU docenten en individueel een scholingstraject opgezet.

Tot slot wil de JTS Koperen Kees een samenwerkingsproject uitbreiden. Dit laatste is als aanvraag niet gehonoreerd.

Theaterschip Deventer

- leerplanontwikkeling
- professionalisering organisatie

De stichting Theaterschip vraagt subsidie aan voor het ontwikkelen van een leerplan dat als basis kan dienen voor het opzetten van een Jeugdtheaterschool. Dit is een uitbreiding van de activiteiten van het Theaterschip en zal een belangrijke plaats gaan innemen. Het Theaterschip houdt zich bezig met theatereducatieve projecten voor kinderen en jongeren en het maken van professionele voorstellingen voor zowel plaatselijke als landelijke festivals en voorstellingen voor het onderwijs. Daarnaast vraagt zij geld aan voor PR en marketing van het Theaterschip. Dit tweede aspect is nog niet toegewezen.

JTS West-Friesland

De Blauwe Schuit vraagt subsidie aan voor de ontwikkeling van de JTS West-Friesland. Zij zet voornamelijk in op de ontwikkeling van samenwerkingsvormen waarbij zij de TOP regeling vraagt de kosten voor de coördinator voor een groot gedeelte en voor de duur van twee jaar voor haar rekening te nemen. Daarnaast vraagt zij geld voor de ontwikkeling van een leerplan en voor de teambuilding en bijscholing van de betrokken docenten. De commissie vindt de plannen om in West-Friesland enkele initiatieven voor jeugdtheater te bundelen tot een JTS honorabel. Er is echter nog te weinig zicht op de daadwerkelijke kans van slagen. De commissie geeft daarom de coördinator tot de zomer de kans om de samenwerking daadwerkelijk op poten te zetten.

JTS Curaçao

- leerplanontwikkeling

De JTS Curaçao vraagt subsidie aan voor leerplanontwikkeling. Zij wil de visie van de school vertalen in een leerplan waarmee in het volgende schooljaar gestart kan worden. Zij wil het leerplan zowel voor drama, dans als muziek vorm gaan geven en hierbij verschillende externe deskundigen betrekken.

Jeugdtheaterhuis Zuid Holland

- professionalisering organisatie
- ontwikkeling samenwerkingsvormen

Het Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland heeft twee aanvragen gedaan. De eerste aanvraag is voor het ontwikkelen van een zinvol sponsorplan, waarbij de vragende partij aanbod ontwikkelt i.p.v. geld vraagt. Dit plan wordt ontwikkeld samen met dhr. John Loudon, die gespecialiseerd is in deze methode. Het Jeugdtheaterhuis geeft aan in het verlengde hiervan voor de andere belangstellende JTS een brochure te ontwikkelen hoe deze methode door anderen gebruikt kan worden. In de tweede aanvraag vraagt zij geld voor het uitvoeren van het project Meespelen met Aap! waarin in twee verschillende versies andere JTS betrokken zijn.

Domein uit Arnhem

- leerplanontwikkeling
- teambuilding docenten

JTS Domein heeft subsidie gevraagd voor 4 aspecten, te weten: leerplanontwikkeling, bijscholing en teambuilding docenten, artistieke impulsen en samenwerking. Domein wil de ontwikkeling van de JTS binnen het centrum Domein een impuls geven. Domein is met een JTS gestart in 2002/2003. Daarbij zijn drie afdelingen te weten dans, musical en toneel samengevoegd. Om deze samenvoeging inhoudelijk sterker te maken, er één geheel van te maken gedragen door de docenten wil zij inzetten op leerplanontwikkeling en teambuilding docenten. Om de artistieke ontwikkeling van de producties te stimuleren wil zij inzetten op artistieke impulsen van buitenaf. Om de JTS van het Domein een sterkere plaats in Arnhem en omgeving te geven zet zij in op verdere samenwerking met professionele kunsten en het kunstvakonderwijs, die beiden in Arnhem aanwezig zijn. De commissie heeft in eerste instantie geld toegekend voor leerplan en teambuilding.

JTS Zeeland

- professionalisering organisatie
- leerplanontwikkeling

De provincie Zeeland ondersteunt voor twee jaar de opstart van een jeugdtheaterschool Zeeland. Hierin zullen theaterschool de Ambitie uit Middelburg en het Jeugdtheaterhuis uit Goes samengaan. De JTS Zeeland vraagt subsidie aan voor ondersteuning bij het ontwikkelen en schrijven van een beleidsplan. Dit beleidsplan behoort bij de vraag van de provincie voor toekenning van een meerjarige subsidie ter ondersteuning van de opstart van de JTS Zeeland. Daarnaast vraagt de JTS Zeeland geld aan voor begeleiding bij het schrijven en ontwikkelen van een leerplan waarin de lange leerlijn van kinderen tot jongeren vormgegeven wordt en waarin een structuur zichtbaar wordt waarin de JTS Zeeland uitgebreid kan worden naar meerdere plaatsen binnen de provincie.

Markant Apeldoorn

- leerplanontwikkeling

Stichting Meander uit Boxmeer vraagt aan op opleiding Leiding, leerplanontwikkeling, samenwerking, scholing en teambuilding en artistieke ontwikkeling. De aanvraag is afgewezen.

vervolgaanvraag van Grote Broer uit Nijmegen

- artistieke ontwikkeling
- bijscholing docenten
- professionalisering organisatie

vervolgaanvraag van De Speelkring uit Voorhout

- samenwerking
- leerplanontwikkeling
- deskundigheidsbevordering

vervolgaanvraag van JTS Zuidoost

- artistieke ontwikkeling

JTS ZO wil een voorstelling gaan maken waarin dans en theater een evenredig aandeel hebben. Danstheaterproducties gaan deel uitmaken van het curriculum. Met de voorstelling is het wereldfestival kindertheater in Turkije bezocht.

aanvraag CKE Eindhoven

- artistieke ontwikkeling en samenwerkingsvormen

Voor jongeren die al langer op de theaterschool zitten ontwikkelt het CKE El Nino. Een laboratorium waarin de jongeren eigen ideeën onder begeleiding kunnen uitwerken. Daarnaast wordt samenwerking gezocht op het gebied van het schrijven van teksten met het Zuidelijk Toneel.

vervolgaanvraag van JTS Dordrecht

samenwerkingsvormen ontwikkelen

vervolgaanvraag van de Amsterdamse jeugdtheaterschool

- implementatie van het leerplan

vervolgaanvraag van CQ Emmen

- implementatie leerplan
- ontwikkelen samenwerkingsvormen

CQ heeft een succesvol leerplan geschreven. Voor de implementatie ervan hebben zij nog geld aangevraagd. Daarnaast willen zij samenwerking ontwikkelen met het TPZ in Lingen en Meppen. In het kader van het wereldfestival kindertheater hebben zij een kleine uitwisseling georganiseerd.

vervolgaanvraag voor Masquerade

- samenwerkingsvormen ontwikkelen met basisonderwijs.

artistieke ontwikkeling binnen kindertheater

Theater4daagse

1. regio

landelijk

2. partners

Opleiding Docent Drama, ArtEZ Zwolle

Sonnevanck

Tamtam objecttheater

3. doel

Aandacht vragen voor de artistieke ontwikkeling van kindertheater bij studenten en docenten kunstvakonderwijs.

4. resultaat

Twee projecten binnen programma Jonge Klei van Theater4daagse met kinderen, samenwerking met TamTam objecttheater en jeugdtheater Sonnevanck.

Speciale inkijk bij repetities met 24 studenten van verschillende docent drama opleidingen in Nederland. Nagesprek.

Borreldebat voor studenten bij ArtEZ, Zwolle

Wereldfestival Kindertheater LINGEN

1. regio

Internationaal

2. partners

Kinder und Jugendtheaterzentrum Deutschland Berliner Buro

Wereld kindertheaterfestival Lingen (met geld van FAPK)

Studenten kunstvakonderwijs uit Leeuwarden, Zwolle en Arnhem, Berlijn en Tallin

DAT Amersfoort

3. doel

aandacht vragen voor en uitwisseling van ideeën over theater maken met kinderen bij studenten kunstvakonderwijs.

4. resultaat

Speciaal programma binnen het wereldfestival met 25 studenten uit Berlijn, Leeuwarden, Arnhem, Zwolle en Tallin.

Voorstelling van DAT door Tjitske Bergsma op festival.

proeves voor Tweetakt

1. regio

Landelijk

2. partners

Festival Tweetakt

Wendelien Wouters (muziektheaterschool GRID)

Ine te Rietstap en Petra Blok (Tweetakt)

Erik Jan Post (Theaterschip Deventer) en Simon van de Geest (student schrijfopleiding)

Sharon Varekamp (theatermaakster) en Katharina Conradi (choreografe)

JTS Friesland en Tjitske Bergsma

Anita Twaalfhoven

3. doel

Kindertheater maken met als doel een artistiek product neerzetten.

4. resultaat

Laten maken van drie proeves met kinderen die op een speciale middag gepresenteerd zijn in het festival Tweetakt. Daarnaast programmeren van voorstelling BUUT die eerder gemaakt is met kinderen op de JTS Friesland in Leeuwarden.

Inkijkles bij Wendelien Wouters met studenten van opleiding ArtEZ in Arnhem.

Artikel door Anita Twaalfhoven in Trouw.

Artikel in de theater nv.

schrijfproject met Gijsje Kooter

1. regio

Landelijk

2. partners

Gijsje Kooter toneelschrijfster

Wendelien Wouters (muziektheaterschool GRID)

Karin van Dijk (CK Eindhoven)

Roos-Marie Bedaux (JTS Picos)

3. doel

Docenten ondersteunen in het schrijven van een theatertekst voor kinderen/jongeren welke op de vloer ontwikkeld wordt en door de docent/schrijver zelf geregisseerd.

4. resultaat

drie theaterteksten geschreven en opgevoerd

presentaties hiervan op landelijke JTS Kaderdag juni 2006

LOT Landelijke oriëntatie Theaterscholen

1. regio

Landelijk

2. partners

Kunstvakopleidingen

11 centra voor de kunsten en JTS

3. doel

coördineren van de LOT open dagen

4. resultaat

op 6 van de 7 kunstvakopleidingen speciale open dagen voor LOT cursisten.

Overleg met centra die LOT organiseren.

Opstart LOT Rotterdam als samenwerking tussen Hofplein en SKVR.

Artistieke ontwikkeling

Theaterwerk NL heeft zich gericht op:

- de ontwikkeling van nieuwe regie en nieuwe inscenering;
- de ontwikkeling en actualisering van kaderopleidingen;
- de uitvoering van kwaliteitszorg voor kaderopleidingen;
- de ontwikkeling en uitvoering van samenwerkingsprojecten.

de ontwikkeling van nieuwe regie en nieuwe inscenering

Amateur theatergroepen worden in de gelegenheid gesteld in samenwerking met professionele regisseurs, vormgevers en/of theaterdocenten kennis te maken met nieuwe benaderingen op het gebied van regie en insceneringen die de beleving van de speler centraal stellen.

noordoostenwind

Het project Noordoostenwind dat in 2002 in de vier noordelijke provincies van start is gegaan, is in 2006 afgesloten. De laatste vereniging, E poi uit Drenthe heeft haar voorstelling 'En nu revue' met succes gespeeld in de regie van Leny Hamminga.

1. regio

Friesland, Groningen, Overijssel en Drenthe

2. partners

de provinciale ondersteuningsinstellingen

Keunstwurk Friesland

Kunstencentrum Groningen

Kunst en Cultuur Overijssel

Kunst & Cultuur Instituut Drenthe

de toneelverenigingen

Toneelvereniging Nij Libben uit Jellum/Bears in Friesland

Rederijkerskamer Langewold uit Niekerk in Groningen

Rederijkerskamer Ons Genoegen uit Blokzijl in Overijssel

Toneelgroep E Poi uit Tynaarlo in Drenthe

Schrijvers artikelen

Gudrun Beckmann, dramaturge en Hoofd faculteit Theaterdocent Noordelijke Hogeschool

Leeuwarden

Sabine Oprins, dramaturge en repertoireadviseur Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater

Robbert Baars, theaterwerker Kaderopleidingen en artistieke ontwikkeling Theaterwerk NL

De provinciale koepelorganisaties

Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater

3. doel

Het ontwikkelen van nieuwe regie- en insceneringmethoden die de beleving van de speler in het reguliere amateur theater centraal stellen en zullen leiden tot vernieuwende theaterproducties.

4. resultaat

Ondertussen wordt er gewerkt aan een publicatie die in mei 2007 wordt uitgebracht in de vorm van een speciale editie van de theater nv. Hierin worden de ervaringen en plannen van de groepen voor

de toekomst beschreven, afgewisseld met een aantal artikelen over onder andere kwaliteit, het werken met een professionele regisseur, repertoirekeuze en spelen op locatie. De artikelen worden voor zien van tips waarmee andere toneelverenigingen dit voorbeeld kunnen volgen.

de ontwikkeling en actualisering van kaderopleidingen

kaderopleiding Theaterregisseur voor de Amateurkunst

Vanaf 1 september 2004 worden de organisatorische en beleidsmatige uitgangspunten van het nieuwe raamleerplan Theaterregisseur voor de Amateurkunst door de kaderopleidingen gevolgd. De provincies Friesland, Groningen, Drenthe, Gelderland, Noord-Brabant, Zuid-Holland en Noord-Holland zijn inmiddels met een nieuwe kaderopleiding gestart waarbij het werkplan aan de hand van het nieuwe raamleerplan inhoudelijk is ingevuld.

1. regio

geheel Nederland

2. partners

de NVA en haar koepels
de provinciale instellingen voor ondersteuning van het amateur theater
het Rotterdams Centrum voor Theater

3. doel

Het scheppen van condities voor kwalitatieve uitvoering van de opleiding van regisseur voor het amateurtheater aansluitend bij de nieuwe ontwikkelingen in het werkveld.

4. resultaat

- tussentijdse evaluatie van het nieuwe raamleerplan door de coördinatoren van de kaderopleidingen
- tussentijdse evaluatie van het nieuwe raamleerplan door de geëngageerden van de kaderopleidingen
- overleg tussen de diverse kaderopleidingen en Theaterwerk NL over het opgestelde werkplan van de betreffende kaderopleiding naar aanleiding van het nieuwe raamleerplan
- regiobijeenkomsten met de gezamenlijke coördinatoren van de kaderopleidingen in Noord en Zuidoost Nederland over het verloop van de kaderopleidingen
- landelijke bijeenkomst voor dramaturgen die verbonden zijn aan de kaderopleidingen Theaterregisseur voor de Amateurkunst

aanscherping van het raamleerplan

Ondertussen worden de bevindingen met het nieuwe raamleerplan getoetst aan de ervaringen en de wensen van zowel docenten als deelnemers. Een werkgroep, bestaande uit theaterconsulenten van Kunstwurk, De Kunst en Kunst & Cultuur Gelderland, evalueert de mogelijkheden van het nieuwe raamleerplan en zal met voorstellen komen om het raamleerplan nog meer aan te scherpen en te differentiëren.

kaderopleiding Theatervormgever voor de Amateurkunst

Het nieuwe raamleerplan Theatervormgever voor de Amateurkunst is onder de aandacht gebracht van alle kaderopleidingen Theaterregisseur.

Bij De Kunst in Noord-Holland vindt sinds 2004 de kaderopleiding Theatervormgeving plaats samen met de kaderopleiding Theaterregisseur. Een aantal deelnemers zullen in 2007 hun eindtoets Theatervormgeving doen.

In de provincie Groningen is door de consultant amateurtheater van de Theaterwerkplaats Groningen inmiddels onderzocht of er een aanzet kan worden gemaakt voor een scholing van met name beeldende kunstenaars. Het ligt in de bedoeling dat er een cursusaanbod voor deze doelgroep in 2007 wordt aangeboden, waaraan ook deelnemers uit de overige noordelijke provincies aan deel kunnen nemen.

In Zuid Holland wordt gekeken of een meerjarige opleiding theatervormgeving gestart kan worden.

1. regio

Provincie Noord-Holland, Groningen en Zuid-Holland

2. partners

De Kunst Alkmaar

Theaterwerkplaats Groningen

Kunstgebouw Rijswijk in samenwerking met de Theaterfabriek Rotterdam

3. doel

Het implementeren van een leerplan voor de kaderopleiding theatervormgeving ten behoeve van het amateur theater.

4. resultaat

- voortzetting van de kaderopleiding Theatervormgeving voor de Amateurkunst in Noord-Holland
- verder overleg en onderzoek met de partners in Groningen naar de invulling van een scholingstraject Theatervormgeving voor beeldend kunstenaars
- verder overleg en ondersteuning ontwikkeling met de partners in Zuid Holland

theatervormgeving voor de Amateurkunst

De theatervormgeving voor de amateurkunst is een wezenlijk onderdeel van een theaterproductie. Vandaar dat deze specialiteit extra aandacht verdient voor het maken van kwalitatieve voorstellingen.

Op dit moment wordt geïventariseerd welke professionele theatervormgevers actief in het amateur theater werkzaam zijn en wordt onderzocht hoe zij hun vak in de praktijk toepassen. Het ligt in de bedoeling in 2007 een eerste landelijke bijeenkomst voor theatervormgevers te organiseren om ervaringen uit te wisselen.

1. regio

Nederland

2. partners

De provinciale instellingen voor amateurkunst en/of Stichtingen voor Kunst & Cultuur

3. doel

Kansen, wensen en mogelijkheden van de theatervormgeving in de amateurkunst verder te ontwikkelen.

4. resultaat

Versterking en professionalisering van de theatervormgeving binnen de amateurkunst.

multimedia

Het gebruik van multimedia in theatervoorstellingen is een belangrijke ontwikkeling: zowel de professionele- als de amateur theaterwereld maken hier gebruik van en onderzoeken de

mogelijkheden. Het is boeiend om te zien dat er ook binnen het amateur theater volop belangstelling voor is, aangezien het gebruik van multimedia een kostbare aangelegenheid is en nogal wat technische knowhow vraagt. Binnen de amateurkunst zal men slechts beperkte middelen kunnen gebruiken en dus inventief te werk moeten gaan. Er is een werkgroep Multimedia geformeerd die onderzoekt welke ideeën en toepassingen van multimedia in de praktijk van het amateurkunst gebruikt worden en hoe deze onder een bredere groep geïnteresseerde theatermakers onder de aandacht gebracht kan worden.

1. regio

Nederland

2. partners

Marianne Narold, De Kunst Noord-Holland

Tineke Feijen, De Kunst Noord-Holland

Hein Ceelen, Centrum voor Amateurkunst Noord-Brabant

Co Vleeshouer, Stichting Beeldende Amateurkunst

Heike Salzer, choreografe en dansdocente aan de Theaterschool ArtEZ, Arnhem

3. doel

Onderzoeken en inventariseren van het gebruik van de diversiteit aan mogelijkheden van multimedia binnen de amateurkunst.

4. resultaat

Verbreiding van gebruik van multimedia binnen het amateur theater.

de uitvoering van kwaliteitszorg voor kaderopleidingen

Theaterwerk NL draagt zorg voor het verwerken van de aanvragen voor eindtoetsen, het aanstellen van gecommiteerden, de afronding van de diploma's en de verslaglegging.

Tevens is Theaterwerk NL verantwoordelijk voor de kwaliteitszorg van de kaderopleidingen, het aanstellen en inwerken van nieuwe gecommiteerden en het rapporteren daarvan naar de commissie educatie van het PAK.

1. regio

Nederland

2. partners

de provinciale ondersteuningsinstellingen

het Platform Amateurkunst (PAK)

commissie educatie van het PAK

3. doel

Het verantwoord laten verlopen van de invulling van de kaderopleidingen en de eindtoetsen.

4. resultaat

In 2006 vonden 18 eindtoetsen plaats. Alle kandidaten zijn geslaagd en hebben een diploma gekregen ondertekend namens Theaterwerk NL en het PAK.

regisseren in het amateur theater

In 2005 is begonnen met het interviewen van regisseurs in het amateur theater over hun manier van werken. Hier is voor gekozen om te voorkomen dat voor de kaderopleidingen talloze methodieken

ontwikkeld en beschreven moeten worden. Inmiddels is de opzet aanmerkelijk uitgebreid om een grotere doelgroep te bereiken en een beeld te kunnen schetsen van het amateur theater aan het begin van de 21^e eeuw.

Het gaat er om een zo helder mogelijk beeld te geven van visie en werkwijze van regisseurs vanuit zoveel mogelijk invalshoeken, zoals de ontwikkelingen binnen traditionele toneelverenigingen, het werken met professionele makers, lokaal theater, spelen op locatie, kinder- en jongerentheater, interdisciplinair werken, community art en cultureel divers theater. Hiervoor worden regisseurs geïnterviewd over hun manier van werken aan de hand van het repetitieproces van een voorstelling waaraan zij op dat moment werken. De interviews worden afgewisseld met beschrijvingen van masterclasses, workshops en bijzondere projecten en worden ondersteund door een aantal essays over de diverse invalshoeken.

De redactie bestaat uit:

Henk Jansen, theaterregisseur en redacteur van de theater nv;

Aukje de Boer, hoofdredacteur van de theater nv;

Anna van der Plas, dramaturge bij o.a. het Centrum voor Amateurkunst Noord-Brabant;

Mariët Witteveen, theaterdocent en redacteur van de Entrez in Gelderland

Robbert Baars, theaterwerker Artistieke ontwikkeling en kwaliteitszorg Theaterwerk NL.

1. regio

Nederland

2. partners

Theaterwerk NL

International Theatre & Film Bookshop

3. doel

Het op een inspirerende manier inzicht geven in de visie en werkwijze van talentvolle regisseurs in het amateur theater die een bijdrage kunnen leveren aan de vernieuwing van het amateur theater in het algemeen.

4. resultaat

In 2007 wordt een dertigtal interviews in boekvorm uitgegeven in samenwerking met de International Theatre & Film Bookshop in Amsterdam. Tijdens de Theater4daagse 2007 wordt het boek gepresenteerd.

Het boek zal onder de aandacht gebracht worden bij kaderopleidingen, kunstvakopleidingen en theatermakers in het amateurtheaterveld.

cursus Nieuw Muziektheater

Op initiatief van de Kunst & Cultuur Gelderland is in 2004 een werkgroep van start gegaan die een opleidingstraject over Nieuw Muziektheater ontwikkelt. De cursus richt zich op makers in de amateurkunst, uit alle podiumdisciplines, die geïnteresseerd zijn in multidisciplinair werken en geïntegreerde podiumkunstvormen.

1. regio

provincie Gelderland

2. partners

Kunst & Cultuur Gelderland

ArtEZ, Hogeschool voor de Kunsten Arnhem, faculteit conservatorium

Theaterwerk NL

Unisono
Landelijk Centrum voor Amateurdans

3. doel

Regisseurs, theaterdocenten, dirigenten, dansmakers en dansdocenten leren elkaars taal te hanteren en uitgedaagd te worden om op zoek te gaan naar verrassende verbindingen tussen spel, zang, muziek, beweging en vormgeving.

4. resultaat

De belangstelling voor de cursus was bijzonder groot en is in september 2006 gestart met twintig deelnemers uit zowel de provincies Gelderland als daarbuiten. De cursus wordt in maart 2007 afgerond met een presentatiedag en vervolgens worden geëvalueerd.

De cursus wordt gecoördineerd door Marijke Beversluis. Zij is als regisseur en dramaturg werkzaam in zowel het professionele theater als in het amateur theater en heeft ruime ervaring met opera en muziektheater.

landelijke dag voor het middenkader

Voor de derde keer heeft er een landelijke dag voor theatermakers in de amateurkunst plaats gevonden op de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht. De dag was dit keer bestemd voor theatermakers van zowel kunstvakopleidingen als kaderopleidingen en studenten die in de eindfase van hun opleiding zitten. Ook theatermakers uit Vlaanderen zijn voor deze dag uitgenodigd. De dag was opnieuw een succes. Ruim zeventig deelnemers hadden zich opgegeven en namen deel aan uitwisselingsgesprekken, inleidingen, workshops en presentaties van bijzondere ontwikkelingen en projecten.

1. regio

Nederland en Vlaanderen

2. partners

de opleidingen bij provinciale ondersteuningsinstellingen voor het amateur theater

de provinciale koepelorganisaties

de Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater

kunstvakopleidingen faculteit theatermaker/ theaterdocent Utrecht, Amsterdam, Maastricht, Arnhem, Zwolle, Eindhoven en Leeuwarden

Circomundo

Opendoek, de ondersteuningsinstelling voor het amateur theater in Vlaanderen.

3. doel

uitwisseling, bijscholing en nieuwe inspiratie opdoen

4. resultaat

- ruim zeventig deelnemers
- uitwisselingsgroepen en inleidingen over actuele ontwikkelingen, lokaal theater, coaching, internationale festivals, het werken met kinderen en jongeren en circustheater
- acht workshops over Nieuw muziektheater, Theater en Circus, Bewerken van Teksten, Theater en Dans, Poppen & Objecten, Acts, Theater en engagement en Theater en mentale actie

werkgroep kwaliteitszorg en educatie PAK

De werkgroep kwaliteitszorg en educatie komt voort uit de werkgroep die in 2002 in het leven geroepen werd door het PAK en de Inspectie van het Onderwijs. Doel van deze werkgroep was het

ontwikkelen van een waarderingskader voor extern toezicht op de kaderopleidingen in de amateurkunst. De werkgroep houdt zich naast het continueren van deze taken bezig met het signaleren en stimuleren van ontwikkelingen op het gebied van kwaliteit, kwaliteitszorg en overdracht in de amateurkunsten.

De werkgroep heeft inmiddels een gezamenlijke PAK-visie ontwikkeld met betrekking tot educatie, zoals cursussen en coaching, competentiegericht onderwijs en kwaliteit in de amateurkunsten.

raamleerplannen kaderopleidingen

Afstemming van de raamleerplannen van de kaderopleidingen aan de hand van de gemeenschappelijke uitgangspunten met betrekking tot de opleidingswerkplannen, evaluatie van de kaderopleidingen en de rapportages van de gecommitteerden blijven tot de taak van de werkgroep behoren. Het extern toezicht op de kaderopleidingen wordt in overleg met de Kunstconnectie verder vorm gegeven.

1. regio

Nederland

2. partners

Unisono

SBA

LCA

Stichting Schrijven

De Kunstconnectie

3. doel

Het scheppen van condities voor de goedkeuring en het extern toezicht op de uitvoering van de Kaderopleidingen. Het onderling afstemmen van de diverse raamleerplannen.

Het verder ontwikkelen van kwaliteit, kwaliteitszorg en overdracht in de amateurkunsten.

4. resultaat

deelname aan commissie cultuureducatie

deelname aan de werkgroep PAK

samenwerkingsproject

afdeling repertoire NVA

In 2004 is in samenwerking met Sabine Oprins, dramaturg van de Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater, een begin gemaakt met het samenstellen van een repertoire uitgave over stukken voor Senioren. Deze repertoire uitgave zal in de komende jaren uitgebreid worden met uitgaven over Stukken zonder pauze, familie- kinder- en jongerentheater, stukken van cultureel diverse schrijvers en eenakters.

Voor deze reeks is door de NVA subsidie aangevraagd bij het Prins Bernhard Cultuur Fonds en VSB Fonds. De repertoire uitgaven worden in samenwerking met de International Theatre & Film Bookshop uit Amsterdam uitgegeven.

De repertoire uitgave van stukken voor senioren wordt op de Theater4daagse 2007 gepresenteerd.

Nederlandse vereniging voor Poppenspelers

Op verzoek van de Nederlandse Vereniging voor Poppenspelers ondersteunt Theaterwerk NL de uitwerking van een cursusopzet en subsidieaanvraag voor een pilotcursus voor amateurspelers die zich willen gaan bezighouden met het maken van theater met poppen en objecten. Ook de

werkplaats De Proeve die zich bezig houdt met educatie voor professionele poppenspelers is bij de opzet betrokken. Naar een dergelijke cursus is onder aankomende amateurpoppenspelers grote belangstelling. De cursus zal ook open staan voor andere amateurtheatermakers. Voor deze cursus wordt subsidie aangevraagd bij het FAPK en VSB Fonds. Het is de bedoeling dat deze cursus in de 2^e helft van 2007 van start gaat.

Coaching van Theatermakers

Theaterwerk NL ondersteunt de ontwikkeling van coaching van theatermakers in het amateur theater.

In 2006 heeft Theaterwerk NL samen met de Hogeschool voor de Kunsten, faculteit theater en de Theaterwerkplaatsen in Arnhem, Groningen en Utrecht het pilotproject Coaching beginnende professionele theatermakers in het amateur theater uitgevoerd.

Naar aanleiding van de positieve resultaten van het pilotproject hebben meerdere Theaterwerkplaatsen en provinciale ondersteuningsinstellingen het belang onderschreven van coaching van talentvolle theatermakers voor de kwaliteitsontwikkeling van het amateur theater. Theaterwerk NL ondersteunt voor een periode van drie jaar een vervolgproject coaching van theatermakers in vijf provincies. De theaterwerkplaatsen en ondersteuninginstellingen ontwikkelen gezamenlijk beleid en realiseren per provincie verschillende coachingstrajecten.

pilotproject Coaching beginnende professionele theatermakers in het amateur theater

1. regio

Arnhem, Groningen en Utrecht

2. partners

Theaterwerkplaats Het Huis van Puck
Theatergroep De Geheime Goudvis
Theaterwerkplaats De Prins van Groningen
Theatergroep Atlanta
Theaterwerkplaats Utrecht
Theatergroep De Furie
Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, faculteit Theater

3. doel

Doel van het project 'coaching beginnende theatermakers' is het verbeteren van de artistieke kwaliteit van het amateur theater door beginnende professionele theatermakers die in het amateur theater werkzaam zijn door middel van coaching in de praktijk te ondersteunen in hun artistieke ontwikkeling.

Dit project dient als pilot voor toekomstige coaching van beginnende theatermakers in de amateur theaterpraktijk, en geeft een eerste inzicht in de waarde van coaching voor:

- de ontwikkeling van de artistieke kwaliteit van beginnende professionele theatermakers in het amateur theater;
- de versterking van de samenwerking tussen theatermakers uit het professionele en amateur theater.

4. resultaten

- drie voorbeeld coachingstrajecten van beginnende professionele theatermakers die werken in het amateur theater;
 - Arnhem: Coachingstraject Peter Löhr door Bert Geurkink

Utrecht: Coachingstraject Marco Oude Moleman door Ramses Graus

Groningen: Coachingstraject Layla Radjab door Rob Bakker

- drie werksessies/ presentaties van de coachingstrajecten
- artikel Coaching in het amateur theater; een noodzakelijk goed
- drie dubbelinterviews met de beginnende makers en de coaches
- een landelijke bijeenkomst over coaching van theatermakers
- het project is mede mogelijk gemaakt door financiële bijdrage van het Fonds voor Amateurkunst en Podiumkunsten en Theaterwerk NL

vervolgproject ontwikkeling van beleid en projectrealisatie voor coaching van theatermakers in 5 provincies

1. regio

Friesland, Gelderland, Groningen, Noord-Holland, Utrecht

2. partners

Theaterwerkplaats Friesland, Frats

De Kunst, Noord-Holland

Theaterwerkplaats De Prins van Groningen

Kunst en Cultuur Gelderland

Huis van Puck, Arnhem

Theaterwerkplaats Utrecht

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

Artez, Opleiding docent drama Zwolle en Arnhem

3. doel

Ontwikkeling van beleid en projectrealisatie voor coaching van theatermakers in 5 provincies

4. resultaten

- gemeenschappelijke kadertekst coaching van theatermakers in het amateur theater
- ontwikkeling van deel projectplan per provincie
- lobby voor provinciaal ondersteuning

scholingstraject met de Klucht /Dastater

Stichting Dastater maakt onvervalste kluchten. Geen klucht zoals we die van vroeger kennen, maar een frisse, doorgeschooten versie ervan. Dastater won met de klucht 'Kleedt u zich daar maar even uit', de Arend Hauer Theaterprijs tijdens de Theater4daagse 2005. Deze voorstelling was een heerlijk theaterfeest, vooral door de timing, het spelen met herhalingen en het gebruik van nieuwe elementen en decor. Het was een klucht die je graag zou willen laten zien aan allerlei theatergroepen in het land en in 2006 ontstond het idee om te kijken of de expertise die bij Dastater in huis is, een bron van inspiratie kan zijn voor anderen.

In samenwerking met het FAPK, Dastater, Theaterwerk NL en de provinciale amateurkunstinstanties werd een 'overdrachtstraject' ontwikkeld, bestaande uit een workshop over de werkwijze van Dastater en de nieuwe voorstelling 'Ik ben niet mijn Broer'. In het najaar van 2006 streken de spelers van Dastater onder leiding van Jack Nieborg een weekend lang neer in een aantal provincies. Zij speelden de voorstelling en gaven een workshop aan makers en spelers die een traditie hebben met het fenomeen klucht en die open stonden voor inspiratie. Dit kluchtenproject heeft een vervolg in de overige provincies in het voorjaar van 2007.

1. regio

landelijk

2. partners

FAPK

Dastater

Provinciale Centra voor Amateurkunst

Verenigingen

3. doel

Overdraagbaar maken van kennis rondom het fenomeen klucht.

4. resultaat

Veel blijde gezichten en het besef dat ambitie kan leiden tot mooie resultaten.

scholingstraject met Huis aan de Amstel

In 2005 is een samenwerkingsverband gestart met het professionele gezelschap Huis aan de Amstel. Huis aan de Amstel is op zoek naar nieuwe publieksgroepen waarmee zij zich kunnen verbinden. Zij kunnen extra inhoud en verdieping bieden aan het amateur theaterveld. Dit past binnen de in 2005 ingezette beleidslijn van Theaterwerk NL om samenwerking tussen professionals en amateurs te stimuleren. In 2006 leidde dit tot drie inspirerende scholingstrajecten rond de voorstellingen ZIEK, Couleur Locale en Quarantaine voor ambitieuze theatermakers, spelers en docenten en leiding van jeugdtheaterscholen. In 2007 krijgt de samenwerking een vervolg rondom de voorstelling 'Sukkels'.

1. regio

Nederland

2. partners

Huis aan de Amstel

theatermakers

docenten en leiding van jeugdtheaterscholen

spelers

3. doel

Scholing van theatermakers en spelers in het land door een professioneel gezelschap.

Stimulering van samenwerking tussen professioneel gezelschap en jeugdtheaterscholen.

4. resultaat

- 22 bezoekers aan besloten try-out van de voorstelling 'ZIEK' inclusief nagesprek op 24 februari
- 23 deelnemers aan workshop 'Hoe bewerk en actualiseer je klassieke teksten' door Liesbeth Coltof op 1 april
- wegens enthousiasme een vervolgbijeenkomst met de workshopdeelnemers op 7 mei
- workshop en meelopen met het project 'Couleur Locale' met basisschoolleerlingen en andere educatieve projecten voor docenten en leiding van jeugdtheaterscholen op 13 mei (workshop) en 29 mei t/m 3 juli (meelopen tijdens de uitvoering van het project)
- spelworkshops inclusief presentatie rondom de voorstelling 'Quarantaine' door Muriël Besemer, Karlijn Benthem, Simone Roerig op 11 en 18 november

Artistiek onderzoek

Theaterwerk NL heeft besloten om de ingezette lijn rondom artistiek onderzoek voort te zetten in 2006. Ingrid Docter volgt interessante projecten uit het land waarin de beleidslijnen samenwerking amateurs en professionals en de kracht van de lokaliteit in de kunst vorm krijgen. De projecten worden gevolgd om te kijken wat voor ontwikkelingen zich voordoen en of bepaalde elementen/gedachten overdraagbaar kunnen worden gemaakt voor het land.

De ontwikkeling van het landelijk festival, de Theater4daagse, zet zich voort. In 2006 werden de gedachten rondom het gebruik van locatie, de betekenis van locatie en het denken over de kracht van de lokaliteit een belangrijk onderzoeksgebied tijdens de Theater4daagse. De lijn om het onderzoek naar de inhoud van het gedachtegoed van Theaterwerk NL aldor meer onderdeel van de Theater4daagse te maken, is een spannende keus. Daarnaast zijn de contacten met het kunstvakonderwijs versterkt en verbreed. Er doen zich aldor meer kansen en mogelijkheden voor tot samenwerkingsverbanden tussen het kunstvakonderwijs en het brede veld van de amateurkunst. Er is een overleg gestart tussen de verschillende kunstvak onderwijsinstellingen en Theaterwerk NL voor het gezamenlijk ontwikkelen van alumnibeleid en een fonds. Daarnaast spelen de contacten met de diverse lectoraten een belangrijke rol in verschillende projecten die Theaterwerk NL organiseert in samenwerking met andere partners. Er zijn samenwerkingverbanden geïnitieerd met de lectoraten van de Toneelacademie Maastricht, het lectoraat van Codarts Rotterdam en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Ook valt onder het artistiek onderzoek van Theaterwerk NL het organiseren van denktanken met externe deskundigen en het organiseren van scholingsprojecten op basis van bijzondere producten. Artistiek onderzoek om in de toekomst veranderingsprocessen in gang kunnen zetten op basis van de experimenten die in het land plaatsvinden.

samenwerking amateurs professionals

Er wordt een aantal projecten in het land gevolgd waarin samenwerkingsverbanden tussen amateurs en professionals worden gevolgd en onderzocht.

requiem voor verdwijnende gebouwen

In Groningen wordt het project SWET gevolgd. In twee jaar tijd worden 7 verdwijnende gebouwen in de buurt van Grijpskerk onderdeel van een theatraal/muzikaal/beeldende 'happening'. Wat kan een verdwijnend gebouw achterlaten in de verbeelding? Een project waarin de verhalen van de gebouwen, de amateurkunst instellingen (fanfare, erfgoed, theater etc.) en een team van professionele makers betekenis gaan creëren voor en door de omgeving.

Karavaan

Er is contact met het Noord-Hollands zomerfestival de Karavaan. Het festival bood in het verleden een podium aan professionele groepen. Zij willen in het kader van betekenis creëren voor en in de omgeving een aantal locale projecten ontwikkelen. In samenwerking met Theaterwerk NL, erfgoedinstellingen, de inzet van studenten van Noordelijke Hogeschool Leeuwarden docent drama, amateur spelers en professionals uit Noord-Holland drie jaar investeren in het gebied van Wieringen, Wieringermeer.

1. regio

Groningen
Noord-Holland

2. partners

FAPK

Karavaan
Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
Stichting De Kunst

3. doel

Onderzoek van mogelijkheden tot beleidsontwikkeling samenwerking amateur en professionals

4. resultaat

denken over betekenis van lokaliteit krijgt bredere inbedding
ander overheden dan alleen die van cultuur raken geïnteresseerd in theater als middel tot dialoog

Contacten met het Kunstvakonderwijs overdrachtdocument

In 2006 is een delegatie van Theatergroep Het Gezelschap, het FAPK en Theaterwerk NL langs de kunstvakopleidingen gegaan om een voorbeeld van een succesvol amateur theatergezelschap voor het voetlicht te brengen ter inspiratie van theaterstudenten. Alle zeven kunstvakopleidingen zijn bezocht. In een ronde tafelgesprek met derdejaars studenten, voorzien van eten, drinken, beeld en auditief materiaal is gesproken over de werkwijze van Het Gezelschap, zijn er makers aan het woord geweest van Het Gezelschap en afgestudeerden van de opleiding, het FAPK vertelde iets over de mogelijkheden van subsidie. De belangrijkste insteek was echter om de breedte van het amateurveld te tonen en te laten zien dat je een omgeving voor jezelf kunt creëren waarin je geïnspireerd kan werken.

1. regio

landelijk

2. partners

Het Gezelschap
alle kunstvakopleidingen theater
FAPK

3. resultaten

- versteviging van het contact met kunstvakonderwijs
- veel aanvragen van studenten om te werken bij Het Gezelschap
- aanvragen van studenten om stage te komen lopen bij Theaterwerk NL

alumnibeleid

Er is een aantal bijeenkomsten geweest waarin Theaterwerk NL samen met een aantal kunstvakopleidingen rond tafel heeft gezeten om te kijken waar en of er gezamenlijk alumnibeleid ontwikkeld kan worden. Theaterwerk NL ontwikkelt al een aantal jaar bijzondere dagen voor docenten van de jeugdtheaterscholen, voor het kader en middenkader in het amateurveld etc. Een aantal van die activiteiten zou in gezamenlijkheid met het kunstvakonderwijs kunnen worden gedaan. Er is in 2006 een inventarisatie gemaakt van de krachten en kwaliteiten per kunstvak opleiding. In 2007 worden de plannen verder ontwikkeld.

lectoraten

In 2006 heeft het lectoraat van de HKU onderzoek gedaan naar een aantal locatieprojecten binnen het amateurveld. Het lectoraat heeft de aanloop en de resultaten van Route 038, een project van de Theater4daagse, gevolgd en vastgelegd. De resultaten, een inspirerende dvd en een vraag om vervolgonderzoek, waren de inzet van de eerste openbare bijeenkomst van het lectoraat ruimte en

beeld van de HKU. Verder is de locatievoorstelling Alice # 2 van Theatergroep Het Gezelschap op verzoek van Theaterwerk NL gevolgd door het lectoraat beeld en ruimte. Een locatie voorstelling die op drie verschillende plekken is opgebouwd. Daarover zijn diverse artikelen verschenen. In 2007 zal de voorstelling nog door het lectoraat gevolgd worden als het omgebouwd wordt voor de zaal. Daarnaast heeft het lectoraat van Maastricht nauwe contacten onderhouden met het project Boerenerfgoed. Het contact met het lectoraat community art van Codarts in Rotterdam resulteert erin dat in 2007 het project Leven met verschillen zal worden gevolgd op zeer intensieve wijze.

1. regio

Landelijk

2. partners

Kunstvakopleidingen uit Maastricht, Tilburg, Arnhem, Zwolle, Leeuwarden, Amsterdam, Utrecht
Lectoraten van Codarts, Hogeschool Zuyd, HKU

3. doel

versterken van contact met kunstvakonderwijs
amateurtheater als beroepsperspectief

4. resultaten

- dvd
- aandacht in diverse artikelen voor amateurkunst als onderzoekswaardig

onderzoek naar de betekenis van community-art

Afgelopen jaar is een aantal symposia en congressen bezocht waarin het begrip community-art centraal stond. Dat heeft geresulteerd tot een flink aantal contacten, zowel nationaal als internationaal. Vanuit die contacten zijn ook weer een aantal onderzoekscontacten en opdrachten voortgekomen. Een aantal van de vragen die in 2006 zijn ontstaan en waar een zoektocht naar antwoorden is gestart zijn: Hoe verhouden engagement en autonoom kunstenaarschap zich? Hoe creëer je ruimte voor verbeelding en vervreemding? Hoe kan een geëngageerde maker een geëngageerd publiek vinden? Moet het kunstvakonderwijs een idioom ontwikkelen om theater te maken in de gemeenschap? Moet er een master community-art komen?

1. regio

landelijk

2. partners

Codarts
Vrede van Utrecht
HKU

3. doel

onderzoek naar werkveld en contacten met mensen die daarin iets te vertellen hebben

4. resultaten

een aantal verbindingen tussen instellingen en mensen

Denktank: de ruimte

De denktank rondom het begrip ruimte, die in 2005 is ingezet, heeft voortgang gekregen in 2006: Peter Stam en Pieter Stellingwerf, locatie theatermakers, Marcel de Groen studieleider van ArtEZ,

Opleiding voor Docent Drama Zwolle, Ingrid van Leeuwen speldocent, Jandirk Hoekstra landschapsarchitect, Frank Mineur, cultuurfilosoof Toneelacademie Maastricht, Jos van Dijk, directeur Theaterwerk NL, Ingrid Docter en Annemarie Bakker, Theaterwerk NL hebben in 2006 vervolgbijeenkomsten gehad en gesproken over het begrip ruimte. Daarnaast is er nog een bijeenkomst met deze denktank geweest waarbij de routeregisseurs zijn aangeschoven ter inspiratie voor het project route 038, een van de ontwikkelingsprojecten tijdens de Theater4daagse.

1. regio

Landelijk

2. partners

ArtEZ

Toneelacademie Maastricht

3. doel

Het begrip ruimte voor het festival in 2006 verder onderzoeken.

4. resultaat

Van de gesprekken is verslag gelegd. In 2006 publicatie.

Vorbereiding Theater4daagse Tilburg

De voorbereiding voor de Theater4daagse 2007 heeft in de loop van 2006 een vlucht gekregen. Het maken van theater met betekenis voor de omgeving wordt van allerlei verschillende invalshoeken onderzocht. Er zijn diverse werkgroepen opgericht die ieder een deelgebied onderzoeken: betekenis en gebouwen, betekenis en verhalen, betekenis en omgeving, betekenis en geschiedenis. Er wordt rondom het festival een sector brede dag georganiseerd waarin de kracht van de amateurkunst als verbinder, het kunstvakonderwijs als onmisbare schakel daarin als het gaat om kwaliteit en de overheid als partner een inspirerende opstart moeten vormen voor het festival.

1. regio

Landelijk

Noord-Brabant

2. partners

Centrum voor Amateurkunst Noord-Brabant

Fontys Academie voor Drama

Theater De NWE Vorst

HKU schrijfopleiding

ArtEZ

3. doel

ontwikkelen van een breed onderzoek tijdens het festival waarin het begrip lokaliteit van vele kanten wordt benaderd

4. resultaat

ontwikkeling van programma en organisatie van Theater4daagse.

Het Om

Het uitgangspunt van het Om is een flexibele leerschool te ontwikkelen waar meesters en leerlingen in een gelijkwaardige dialoog talent ontwikkelen. Leerlingen van het Om komen binnen met een

vraag en deze vraag wordt op een zo goed mogelijke manier gefaciliteerd d.m.v. meesters, begeleiding en projecten. Daarnaast worden er uitwisselingsmomenten met het veld gecreëerd waarin inspiratie en fascinatie centraal staan. Verder worden masterclasses voor de meesters en de leerlingen georganiseerd en openbare masterclasses voor het veld. De meesters van het Om zijn vakmensen die hun kwaliteit in de praktijk van het toneel hebben bewezen. Daarnaast zoekt het Om naar nieuwe manieren van het verbinden van alles wat met toneel te maken heeft. De betrokken voortrekkers van het Om zijn Woody Laurens (Toneelacademie Maastricht), Peter Stam (Huis voor de Kunsten Limburg), Marcel de Groen (studieleider opleiding Docent Drama ArtEZ afdeling Zwolle), Joost Horward (Het Woelige Baren), Jos Salden (middenkaderregisseur), Veronique Obrie (docent drama Centrum voor de Kunsten), Ingrid Docter (Theaterwerk NL).

1. regio

Limburg

2. partners

Het Huis voor de Kunsten
Toneelacademie Maastricht
Theaterwerk NL
LFA

3. doel

Nieuwe manier van denken over verbinden van alles wat met toneel in Limburg te maken heeft.

4. resultaat

Werk in uitvoering. Denken over nieuw beleid met betrekking tot samenwerking kunstvakonderwijs, amateur theater, professioneel theater.

Boerenerfgoed

Het Limburgs Museum heeft het initiatief genomen om het materiele en het immateriële erfgoed rondom het veranderende Limburgse land te archiveren. Theaterwerk NL volgt het project Boerenerfgoed waarbij het vooral gaat om het verzamelen van het immateriële erfgoed in de vorm van verhalen die theatraal worden gemaakt. Een project van drie jaar waarbij de verhalen van de reconstructie van Midden en Noord Limburg de ingrediënten vormen voor de 'vertellingen'. In 2006 kwamen er 4 producties op lokaal niveau tot stand. In 4 verschillende domeinen werkten amateur theaterregisseurs, amateurspelers, studenten van de Toneelacademie Maastricht en professionals met elkaar samen. In 2007 komt er een grote voorstelling waar de samenwerking tussen amateurs en professionals centraal staat en waarin de nagesprekken en resultaten van de vier voorstellingen in de domeinen een belangrijke invloed zullen hebben. Er wordt een educatieproject voor de basisscholen gestart, waarbij het project een belangrijke rol speelt. Er worden vertelbijeenkomsten georganiseerd. En er wordt een start gemaakt met een reizende tentoonstelling met daarin zeer theatrale elementen. Het derde jaar wordt afgesloten met een tv film en een expositie in het Limburgs Museum.

1. regio

Limburg

2. partners

Toneelacademie Maastricht
Het Limburgs Museum
Huis voor de Kunsten Limburg

Platteland in uitvoering
landbouw

3. doel

theater als middel om een dialoog te initiëren, verhalen te genereren en betekenis te creëren voor de
gemeenschap

4. resultaat

heftige reacties en sterke herkenning van inhoudelijk betrokken toeschouwers
landelijke aandacht in de pers (NRC next, NRC, Theatermaker, diverse uitgaven rondom
reconstructie)

landelijke belangstelling wat waarschijnlijk resulteert in een variant in Overijssel
dvd

impuls voor het lokale theater

De theatervakopleidingen leveren de laatste decennia een groeiend aantal afgestudeerden af, die vanuit professionele en artistieke ambities met amateurs bijzonder theater willen maken. Ze doen dat ook vanuit een duidelijke visie op de betekenis die dit theater voor de samenleving kan hebben. Afgestudeerden van de HBO-theater en dramaopleidingen die zich verder willen ontwikkelen in de richting van lokaal theater, vaak met amateurs uit brede lagen van de samenleving - community theater, jongerentheater/urban culture, of in samenwerkingsprojecten tussen professionals en amateurs - worden niet zelden gehinderd door een tekort aan voorzieningen dan wel een schrijnend gebrek aan middelen in de sector voor een normale honorering van hun werk. Goed opgeleide en gemotiveerde professionals verliezen zo maar al te vaak de moed om zich in deze sector verder te ontwikkelen of worden -om den brode- gedwongen de sector van het lokale theater te verlaten. Dit is niet alleen voor de betreffende individuen een ongewenste situatie maar het is ook een vorm van kapitaalvernietiging, terwijl de sector zelf een grote behoefte heeft aan de blijvende betrokkenheid van gemotiveerde professionals. In 2006 is een plan geschreven voor een fonds waarmee afgestudeerden in staat worden gesteld om zich voor een langere periode (d.w.z., enkele jaren en met passende honorering) te kunnen verbinden aan deze vorm van theater maken en zich zodoende verder in de praktijk artistiek kunnen ontwikkelen. Het ligt in de bedoeling om dit plan te doen uitvoeren door de theaterwerkplaatsen die op diverse plaatsen in het land zijn ontstaan dankzij de inspanning van Theaterwerk NL.

1. regio

Nederland

2. partners

vakopleidingen theaterdocent
werkplaatsen

3. doel

Een passende honorering van afgestudeerde theatermakers aan vakopleidingen die theater willen maken van lokaal belang. Door een passende honorering te bieden geeft de regeling hen een zinvol beroepsperspectief en draagt als een samenbindende factor bij aan de versteviging van de theaterkunst in de samenleving.

4. resultaat

- Plan is besproken met studietoelators en bijgesteld
- Plan wordt voorgelegd aan IPO en VNG

TheaterCircuit

bijeenkomsten circuit theaters

Het FPPM subsidieert de circuits t/m 2007. Vanaf 2008 moeten er dus andere geldbronnen worden aangeboord voor programmering en publiciteit van kwaliteitsvoorstellingen. Daarover zijn in 2006 twee bijeenkomsten georganiseerd voor de programmeurs die betrokken zijn bij het Dans- en/of TheaterCircuit.

Op 27 april kwamen de circuit theaters bijeen in Kunstencentrum Catharinakapel te Harderwijk. Om het netwerk te verstevigen en zich naar buiten toe als circuit uit te spreken is een samenwerkingsverband van de circuit theaters cruciaal. De aanwezigen spraken uit dat ze zich daarvoor willen inzetten. Er zijn wellicht kansen voor financiering door de Stichting Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten (www.bng.nl), die bijvoorbeeld ook de Serie Nieuwe Theatermakers van het TIN ondersteunt. Het gaat niet om grote bedragen, maar om dekking van de kosten om groepen elders in het land hun voorstelling te laten spelen en zo lokaal uit te kunnen wisselen. Theaterwerk NL en LCA maakten met behulp van bijdragen van de programmeurs een document waarin de betekenis van de kleine en middelgrote theaters wordt geprofileerd, zodat draagvlak komt voor bestaan en ontwikkeling van deze bijzondere theaters.

Op 7 november vond de bijeenkomst van de circuit theaters plaats in De Kubus te Lelystad. Franky Devos gaf een presentatie over (jongeren)communicatie, die goed werd ontvangen en smaakte naar meer informatie over de marketing van het culturele product. Ook voor andere leeftijdsgroepen, toegespitst op de situatie van de kleine theaters, door iemand met praktijkervaring. Tijdens deze bijeenkomst zijn afspraken gemaakt voor de collectieve aanvraag van het netwerk van theaters die deelnemen aan de beide circuits voor het Cultuurfonds van de Bank Nederlandse Gemeenten.

Het TheaterCircuit wordt door de theaters en de theatergroepen die er aan deelnemen positief beoordeeld. De reacties op de voorstellingen zijn goed en wanneer rond de voorstelling randprogrammering wordt ontwikkeld en uitgevoerd is eveneens sprake van voldoende publieke belangstelling.

De ondersteunende rol van Theaterwerk NL waarden de theategroepen en theaters zeer positief en van wezenlijk belang om de TheaterCircuit uit te kunnen voeren.

1. regio

Landelijk

2. partners

theatergroepen

Theatergroep M/V uit Assen met Zusjes, vrij naar Over Morgen van Roel Adam

Regie: Marian Vesseur

Middelburgs Theater uit Middelburg met Kortsluiting van Haye van der Heyden

Regie: Dini den Butter

Asman! uit Assen met Gewoon Asman! (eigen regie)

KROV uit Breda met Oud Zweet van Jeroen Flamman

Regie: Mireille Verhoeven

Theatergroep Demasqué uit Zeist met Enigma Variaties van Eric-Emmanuel Schmitt

Regie: Jan van Sas

Het Zunderts Toneel uit Zundert met Erfdragers van Peer Wittenbols

Regie: Koen Schyvens

Crea uit Amsterdam met Crossing Jerusalem van Julia Pascal

Regie: Daphna Plaschkes

Oud Mooi uit Zutphen met Oud Mooi van Joyce van den Berg

Regie: Ans van der Ham

Theatercollectief 12+10+18 uit Poeldijk met Heus van Jeroen van den Berg

Regie: Paul Sekreve (wel geselecteerd, maar niet geprogrammeerd, wegens tijdgebrek)

Theaters

De theaters die in 2006 voorstellingen hebben geprogrammeerd:

Theater De Garage	Venlo
Theater Het Hek van de Dam	Ekehaar
Prinsentheater	Groningen
Kunstencentrum Catharinakapel	Harderwijk
Theater Vestzak99	Vlissingen
ZIMIHC theater	Utrecht
Theater Het Pakhuis	Hoorn
Theater 't Hemeltje	Wageningen
Huis van Puck	Arnhem

3. doel

Het theatercircuit is een circuit dat tot doel heeft top amateur theatergroepen en programmeurs van kleine theaters te doen samenwerken om:

- de programmering van kleine theaters te versterken;
- de speelmogelijkheden van top amateur theatergroepen te vergroten.

4. resultaat

Geselecteerde groepen:	9
Deelnemende theaters:	9
Gespeelde voorstellingen:	29
Aantal toeschouwers:	gemiddeld 34 toeschouwers per voorstelling

Theater4daagse, het landelijk festival amateurtheater

Van donderdag 5 tot en met zondag 8 oktober 2006 speelde de Theater4daagse 2006 zich af in Zwolle. De vijfde editie in de nieuwe opzet. De veranderingen in de programmering die in Maastricht en Utrecht zijn ingezet, werden in Zwolle verder ontwikkeld.

- ArtEZ Theaterschool, Opleiding Docent Drama Zwolle zette, in navolging van de Toneelacademie Maastricht en de faculteit theater van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, haar deuren wijd open voor de Theater4daagse.
- Het thema samenwerking met amateurs en professionals kwam terug in de projecten Jonge Klei en Route 038.
- het thema amateurtheater is lokaaltheater was terug te vinden in de uitvoering van het project Route 038, dat zich afspeelde in het centrum van Zwolle in uiteenlopende gebouwen en plekken.
- De studenten van de kunstvakopleidingen kregen ook een tweedaags programma aangeboden met workshops van locatieregisseurs.
- De theatrale opening werd geregisseerd in en rondom villa IJselstein, direct gelegen aan de IJssel.
- De dag voor hoofddocenten van de kaderopleidingen voor regisseurs in het amateurtheater heeft plaats gevonden.

Voor de realisering van de programmering van de Theater4daagse 2006 is contact gezocht met lokale, regionale en landelijke organisaties die actief zijn op het gebied van theater. Verschillende organisaties hebben een bijdrage geleverd aan het festival in de vorm van organisatorische ondersteuning, voorstellingen, presentaties, workshop of anderszins.

Deze partnerorganisaties waren:

- Kunst & Cultuur Overijssel;
- ArtEZ Theaterschool, Opleiding Docent Drama Zwolle;
- Stichting Suus;
- professionele jeugdtheatergezelschappen;
- de Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater;
- Schouwburg Odeon;
- particuliere eigenaren van uiteenlopende gebouwen;
- kunstvakopleidingen theater uit Nederland;
- amateur theatergroepen uit geheel Nederland.

De samenwerking met betrokken organisaties is goed verlopen en dankzij deze samenwerking is een zeer diverse programmering tot stand gekomen die veel toeschouwers heeft verleid diverse onderdelen van het festival mee te maken.

De programmering van herkenbare en van elkaar verschillende themadagen tijdens het festival is verder uitgewerkt in de projecten Route 038 en Jonge Klei. De donderdag als beleidsdag, de vrijdag en zaterdag als dagen voor kunstvakopleidingen waren eveneens duidelijk herkenbaar in het programma.

Het programma van de Theater4daagse bevatte meer dan 70 voorstellingen en diverse andere activiteiten. Met uitzondering van de 8 genomineerde voorstellingen en de theatrale opening waren de voorstellingen en overige activiteiten geprogrammeerd rondom diverse thema's.

De volgende thema's zijn prominent aan de orde geweest:

- de relatie tussen amateurs en professionals in het amateur theater;
- het thema amateur theater op locatie.

Het festival werd gehouden op meerdere locaties, nl.:

- Schouwburg Odeon;
- Kunst & Cultuur Overijssel;
- School voor Docent Drama Zwolle;
- verschillende locaties in het centrum van Zwolle, waaronder huizen, woonboten en de openbare ruimte;
- Wärtsilä fabriek.

ArtEZ en Odeon waren de centrale ontmoetingsplekken tijdens het festival. Door de activiteiten in het hart van Zwolle te kunnen programmeren kwamen bezoekers en deelnemers meer met elkaar in contact. De samenwerking met de partners verliep prima. De eigenaren van andere locaties waren zeer gastvrij en hebben het als zeer plezierig ervaren dat zij een onderdeel vormden van het festival.

De vakjury bestond uit Loes Haverkort, Patty Pontier en Joost Horward. Zij hebben in vier dagen 8 genomineerde voorstellingen gezien en hun ervaringen gedeeld met de betreffende theatergroepen. Dit gebeurde 's morgens. Het feit dat de jury met de groepen de dialoog aanging om het over de kwaliteit van hun voorstelling te hebben, los van de uitreiking van de Arend Hauer Theaterprijs, heeft zeer positief gewerkt.

De kwaliteit van de juryleden is optimaal gebruikt in het festival en leverde een fundamentele bijdrage voor de uitwisseling over de voorstellingen.

Naast de prijzen voor de genomineerde voorstellingen zijn ook prijzen uitgereikt voor specifieke prestaties in voorstellingen die deel vormden van de projecten.

In de Theater4daagse 2006 hebben meer dan 400 mensen actief een rol gespeeld in voorstellingen, presentaties, workshops en werksessies. Het aantal betalende bezoekers aan de Theater4daagse 2006 bedroeg 3901, een vermeerdering van bijna 100% ten opzichte van het voorgaande jaar.

De conclusies na afloop van het festival zijn:

- interessante thema's die inhoudelijk veel te zeggen hadden;
- over het algemeen een goede kwaliteit van de genomineerde voorstellingen;
- meer publiek dan verwacht;
- het locatieproject Route 038 zeer succesvol;
- het jeugdproject was eveneens uitermate succesvol;
- de openingsvoorstelling voldeed niet aan de verwachtingen;
- de slotmanifestatie voldeed niet;
- het project van de fascinatieshow was te dienstbaar en kwam daardoor te weinig over;
- een goed team;
- veel enthousiasme tijdens het festival.

Repertoire

ontwikkeling van het repertoire

De belangstelling voor kwalitatief repertoire dat overeenkomt met wensen en mogelijkheden van theatermakers en groepen blijft groeien. Theaterwerk NL ondersteunt deze vraag door middel van diverse projecten en activiteiten die de aandacht voor nieuw toneelrepertoire vergroten en het op een creatieve wijze omgaan met bestaand repertoire stimuleren. Activiteiten richten zich op het voorlichting geven aan groepen over repertoire, via diverse websites en persoonlijke adviezen. Theaterwerk NL realiseert in samenwerking met de NVA de repertoire advieslijn. Deze dienst heeft een structureel karakter en adviseert theatermakers en theatergroepen bij het maken van keuzes uit het bestaande repertoire. Ook is in 2006 door middel van websites repertoire beter toegankelijk gemaakt en beschikbaar gesteld.

Projecten willen het schrijven voor toneel ondersteunen en ontwikkelen. Dat laatste gebeurt altijd in relatie met groepen die bijzondere ontwikkelingen zichtbaar kunnen en willen maken. Daarnaast is in 2006 een overleg gestart tussen Stichting Lira, het NVA en Vereniging voor Letterkundigen om meer transparantie te krijgen over de betaling van auteursrechten binnen het amateur theater.

Repertoireadvieslijn, telefonische en schriftelijke adviezen aan groepen

Vragen om repertoireadvies gaan meestal vergezeld van specifieke voorwaarden die worden bepaald door de omstandigheden en de mogelijkheden van de groep. Dit zijn uiteenlopende voorwaarden aangaande bezetting, genre, duur, aankleding, decor, locatie en technische voorzieningen.

Dramaturgische vragen zijn vragen naar studiemateriaal of over de inhoud van een stuk en de opvoeringstraditie daarvan.

Rechtenvragen gaan meestal over bij wie men de auteursrechten moet regelen, wat de tarieven zijn, wanneer sprake is van een bewerking.

Algemene vragen hebben bijvoorbeeld betrekking op informatie over NVA, Theaterwerk NL, tarieven voor regisseurs, gebruik van muziek bij een voorstelling.

1. regio

Nederland

2. partners

Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater

3. doel

Het adviseren van theatermakers en theatergroepen bij het maken van hun keuze voor repertoire.

4. resultaat

In 2006 zijn 640 adviesvragen gesteld. Deze zijn als volgt onder te delen:

- repertoireadvies 526;
- dramaturgisch advies 38;
- auteursrechten 24;
- algemene zaken 52.

repertoireontsluiting, ontwikkeling nieuw repertoire en voorlichting door middel van websites

Internet is een snelle en gemakkelijke manier om op de hoogte te komen van nieuw repertoire. Bovendien maakt de interactiviteit van het medium het mogelijk om inzicht te krijgen in het schrijfproces. In 2006 is de samenwerking met de site Hotel Dramatik www.hoteldramatik.com geïntensiveerd. Naast de online bibliotheek van de site, worden beginnende schrijvers

(‘slaapzaalbewoners’) gecoached door bekende schrijvers zoals Don Duyns en Esther Gerritsen. Resultaten van de herschrijvingen en commentaar van de coach zijn on line te zien. Theaterwerk NL ondersteunt deze coaching financieel en heeft deze in 2006 helpen opzetten door middel van het onderzoeken en ontwikkelen van een coachingspraktijk.

Daarnaast is in 2006 de site www.theaterrepertoire.nl tot stand gekomen. Deze site is gelinkt aan de eigen website van Theaterwerk NL. Op de repertoiresite is informatie gezet over schrijvers, toneel schrijfopleidingen en auteursrechten. Tenslotte is de website Internet Dionysia, www.internetdionysia.com die zich richt op de uitwisseling en vertaling van internationaal repertoire gecontinueerd. Het is nog niet gelukt om redacties te formeren in de beoogde deelnemende landen. Een gepland verzoek voor Europese subsidie is om deze reden uitgesteld. In 2007 wordt de aandacht vooral gericht op het repertoire voor jongeren en repertoire dat ontstaat en betrekking heeft op een menging van diverse culturen.

1. regio

Nederland

2. partners

België, Opendoek

Hotel Dramatik en Gasthuis

NVA

Stichting Lira

NVL (Nederlandse Vereniging voor Letterkundigen)

studenten van afdeling Writing for Performance, HKU

3. doel

Het medium internet gebruiken om teksten te ontsluiten, informatie te geven en om inzicht te verschaffen in het schrijfproces van theaterteksten.

4. resultaat

- Internet Dionysia kent 155 geregistreerde bezoekers, die gebruik maken van de mogelijkheden om teksten te downloaden
- Turks stuk Prometheia op Internet Dionysia gezet in twee talen, Turks en Nederlands
- Overleg gestart tussen Stichting Lira, NVA en NVL om heldere afspraken te realiseren wat betreft betalen van auteursrechten
- Ondersteuning gegeven bij FAPK aanvraag van Hotel Dramatik. Aanvraag toegekend
- 2 nieuwsbrieven van Hotel Dramatik rondgestuurd in september en december
- 1 artikel geschreven over Hotel Dramatik in de theater nv
- 6 schrijvers gecoached in de aanloop periode van de slaapzaal Hotel Dramatik
- Coachingsysteem voor Hotel Dramatik opgezet en financieel mogelijk gemaakt voor verdere coaches
- Site [www.theaterrepertoire](http://www.theaterrepertoire.nl) is ontwikkeld en gevuld met informatie

repertoireprojecten

Toneelteksten zijn een halfproduct. Een geraamte. Ze komen pas tot hun recht en kunnen op waarde worden geschat als de botten met het vlees van een voorstelling of opvoering worden bekleed. Daardoor krijgen ze gestalte. De projecten die in 2006 zijn uitgevoerd of opgestart richten zich steeds op het tot stand brengen van een verbinding tussen schrijvers en groepen. In 2006 is er bij jeugdtheaterscholen aandacht gevraagd via het project Nieuwe Voorraad/ Verse Bekken voor de kwaliteit van Nederlandse jeugdliteratuur. Dit in 2005 opgestarte project vanuit het Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland van Nieuwe Voorraad/ Verse Bekken wijst op de mogelijkheid om Nederlandse

jeugdliteratuur door professionele schrijvers te laten bewerken voor jongerentheater. Daartoe is een leeslijst samengesteld van topliteratuur dat zich naar het oordeel van deskundigen leent voor een adaptatie. Deze lijst zal in het komende jaar worden rondgestuurd aan scholen en de interesse wordt gepeild, zodat aanvragen bij diverse literaire fondsen op een breed draagvlak kunnen rekenen. Ook is er samen met de schrijfopleiding Writing for Performance van de HKU voor de vierde keer de 'Dag van de op maat geschreven theatertekst' georganiseerd, waarbij studenten en amateur theatermakers in tien minuten gesprekjes elkaars kwaliteiten en behoeftes peilen waarna de mogelijkheid bestaat om concrete werkafspraken te maken voor op maat geschreven teksten. Een ander samenwerkingsproject met deze opleiding resulteerde in het feit dat 7 studenten teksten gaan schrijven voor de studenten van de Fontys Academie voor Drama in Tilburg, die worden opgevoerd in 2007 tijdens het festival de Theater4daagse. Verder werd in 2006 het project 'Brabants Bont' opgestart in samenwerking met het Centrum voor Amateurkunst Noord-Brabant (CVA), waarbij vier jonge theaterauteurs voor vier Brabantse groepen, verspreid over de provincie, een korte tekst van een half uur schrijven startend vanuit een specifiek onderwerp, dat betekenis heeft voor de lokale gemeenschap rondom deze groepen. Ook dit project mondt uit in een aantal gezamenlijke voorstellingen in de Theater4daagse van 2007.

1. regio

Nederland

Noord-Brabant (Tilburg, Helmond, Oosterhout, Zundert, 's-Hertogenbosch)

2. partners

Centrum voor Amateurkunst Noord-Brabant

Writing for performance, HKU

Fontys Academie voor Drama, Tilburg

Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland

3. doel

Verbinding tot stand brengen tussen schrijvers en theatermakers en theatergroepen, zodat nieuwe teksten aansluiten op wederzijdse behoeften en mogelijkheden.

4. resultaat

- dag van de op maat geschreven theatertekst, georganiseerd in Utrecht in oktober: vier groepen gaan met studenten van de HKU aan de slag
- 7 studententent van de HKU schrijven teksten voor 7 studenten theatermakers van de Fontys Academie voor Drama
- 4 schrijvers schrijven teksten voor vier Brabantse groepen
- leeslijst samengesteld van jeugdliteratuur die in aanmerking komt voor bewerking voor jongerentheater en deze onder de aandacht gebracht van jeugdtheaterscholen

Internationaal

internationale uitwisseling door festival On the Border

Theater heeft te maken met het verkennen van grenzen. Niet dat er voortdurend grenzen moeten worden verlegd want juist op de grens vinden interessante ontmoetingen plaats. Een middel om dat te bereiken is internationale uitwisseling tussen theatergroepen. Op de grens ben je je bewust wat je verbindt en waarin je verschilt met de ander. Op de grens is het mogelijk om te spelen met verschillen. Op het CEC (Central European Committee) festival On the Border dat Theaterwerk NL in Maastricht heeft georganiseerd met de Vlaamse zusterorganisatie Opendoek, speelden 11 groepen uit verschillende Europese landen hun voorstellingen waarin dit thema centraal stond.

Voorstellingen waren ook geselecteerd op basis van dit thema. Uniek aan het festival was dat er niet alleen uitwisseling plaats vond via de voorstellingen maar ook door middel van ochtendgesprekken met gastsprekers, workshops van deelnemende regisseurs en van studenten van de Toneelacademie uit Maastricht. Hierdoor ontstond een zeer inhoudelijk festival met een grote betrokkenheid van alle deelnemers. De studenten van de Toneelacademie verzorgden ook de openingsmanifestatie en slotact van het festival.

Tijdens het festival heeft de jaarlijkse Algemene Vergadering van de CEC plaatsgehad waarbij het recordaantal van 26 gedelegeerden aanwezig was. Het CEC-bestuur heeft in de evaluatie van het festival On the Border aangegeven dat dit festival een voorbeeldfunctie vervult voor toekomstige internationale amateur theaterfestivals.

1. regio

Nederland, Estland, Letland, Duitsland, Oostenrijk, Monaco, Israël, Rusland, Slowakije, België, Kroatië

2. partners

vzw Opendoek, Vlaanderen
Toneelacademie Maastricht

3. doel

Internationale uitwisseling van theatervoorstellingen, werkmethodes en opvattingen over de rol van theater in de samenleving – in de eerste plaats de Europese – en zo te komen tot een breder begrip en waardering van elkaars geschiedenis en opvattingen over theater maken.

4. resultaat

- 11 deelnemende landen met 11 voorstellingen
- 7 workshops
- 4 nagesprekken
- tweetalige festivalkrant met daarin essays over het thema grenzen
- nieuwsbrief na afloop van het festival

Wergroep Theater Vlaanderen – Nederland

Theaterwerk NL werkt op het internationale vlak samen met Vlaanderen in de Wergroep Theater Vlaanderen – Nederland.

De werkgroep organiseert activiteiten die interessant en verrijkend zijn voor theatermakers in het Nederlandstalige theater.

1. regio

Nederland en Vlaanderen

2. partner

OPENDOEK-vzw

3. doel

Bevordering van uitwisseling en stimulering van ontwikkelingen in het Nederlandstalige amateur theater.

4. resultaat

- masterclass regie door Piet Arfeuille
- verdere voorbereiding van CEC Festival On The Border, gevolgd door het festival in oktober

Central European Committee

Theaterwerk NL participeert in de CEC, Central European Committee, een regio van de AITA/IATA. De CEC kent sinds 2002 een Standing Committee for Artistic Development. Tot de zitting van de Algemene Vergadering van de CEC in oktober waren de leden Jos van Dijk, Josef Hollos (Oostenrijk) en Joke Elbers. Tijdens de Algemene Vergadering is gekozen voor een nieuwe samenstelling van deze commissie; de leden zijn Kevin Dowsett (Engeland), Lars Goehmann (Duitsland), Josef Hollos (Oostenrijk), Matjaz Smalc (Slovenië) en Joke Elbers, die als bestuurslid van het CEC met als portefeuille Artistieke Zaken de werkzaamheden van de commissie coördineert. De commissie houdt zich bezig met de vraag 'hoe kan de artistieke ontwikkeling van het amateur theater gestimuleerd worden door internationale uitwisseling?' De Algemene Vergadering van de CEC heeft twee documenten over dit onderwerp, voorbereid door de leden van de commissie in zijn eerste samenstelling, goedgekeurd. Deze documenten worden vervolgens door de nieuwe leden uitgewerkt.

1. regio

Centraal Europa (van Ierland tot en met Rusland, van Nederland tot en met Zuid-Tirol, tot en met Israël).

2. partners

Nationale centra voor amateur theater uit de lidstaten van CEC

3. doel

Stimulering van de artistieke ontwikkeling van het amateur theater in deze regio door uitwisseling door middel van programmering van internationale festivals, seminars, workshops.

4. resultaat

- richtlijnen voor programmering van festivals
- SPOT '70 heeft deelgenomen, op uitnodiging, aan het Joy of Acting Festival in Shelikova, Rusland
- Internationale theaterfestivals in Shelikova (Rusland), Brixen (Zuid-Tirol), Siauliai (Litouwen), Lingen (Duitsland), Westouter (België), Martin (Slowakije) zijn bijgewoond

Tevens is Theaterwerk NL lid van en betrokken bij de AITA/IATA, wereld organisatie voor het amateur theater die is aangesloten bij de Unesco.

Informatie en communicatie

In de dagelijkse gang van zaken is er direct en indirect verkeer met het werkveld. Via diverse kanalen wordt informatie verschaft, advies gegeven en dialoog gevoerd. Afwisselend ligt het initiatief bij het werkveld en Theaterwerk NL.

Een en ander vindt plaats door middel van telefoon, websites, nieuwsbrieven en magazine of bezoek in het werkveld.

Websites en nieuwsbrieven

Op 13 januari 2006 ging de vernieuwde website www.theaterwerk.nl online. Vanaf het moment dat de statistieken zijn bijgehouden (augustus 2006) had deze site gemiddeld 6636 pageviews per maand, met een uitschieter in de maand oktober en 4 oktober 2006 als drukste dag (dat was één dag voor de Theater4daagse).

Op 30 januari 2006 werd de eerste elektronische nieuwsbrief in de vormgeving van de websites verzonden. Tot eind 2006 zijn er 12 elektronische nieuwsbrieven verzonden aan verschillende doelgroepen in de categorieën Theaterwerkplaatsen, Kinder- en jongerentheater, Theater4daagse, Culturele diversiteit, Artistieke ontwikkeling en Algemeen.

Op 7 april gingen de vier subsites www.theatercircuit.nl, www.theaterrepertoire.nl, www.theater4daagse.nl en www.theateropleidingen.nl online.

Het tijdschrift de theater nv

Theaterwerk NL brengt samen met de NVA (Nederlandse Vereniging voor Amateurtheater) een theaternieuwsblad uit dat zich richt op de ontwikkelingen in het amateurtheater. Een magazine dat zich richt op het kader dat werkzaam is of zich oriënteert op het werken in deze sector.

Het magazine wordt door beide partijen uitgegeven en gefinancierd; het verschijnt 5 keer per jaar in een oplage van 3000 exemplaren.

Circustheater

In Nederland opereren zo'n 60 jeugdcircussen die vanaf 2005 worden ondersteund vanuit Theaterwerk NL via de Stichting Circomundo, organisatie voor circuskunsten.

Deze stichting werd in 2002 opgericht om –waar gewenst en nuttig- het jeugdcircus in Nederland te helpen bij het verbeteren van kwaliteit en het onderzoeken van vernieuwingen in en rondom het circusveld. Na een korte pauze kon de stichting dankzij de inbreng van Theaterwerk NL het werk hervatten.

Na het onderzoek Circus in de Kunst-Kunst in het Circus (2003), startte Circomundo in 2005 met het project VLEUGELS, dat workshops voor trainers en docenten en masterclasses voor jonge artiesten uit het jeugdcircus aanbiedt. De doelstelling van het project was een artistieke impuls te geven aan het circustheater als kunstvorm, in combinatie met het tegemoet willen komen aan de behoefte binnen het jeugdcircus aan bijscholingsmogelijkheden en de afwezigheid daarvan in Nederland. De workshops bieden trainers en docenten in het jeugdcircus de gelegenheid kennis te verwerven en op te frissen op het gebied van circusedagogiek (lesopbouw, leerplan, werken met speciale groepen) en creativiteit in de circustechnieken (werken met nieuwe input, presentatie). De masterclasses zijn bedoeld om jonge artiesten kennis te laten maken met de mogelijkheden en eisen van het circusartiestenbestaan.

In 2006 werd dit project voortgezet en ook in 2007-2008 krijgt het een vervolg.

VLEUGELS is een eerste stap naar structureel aanbod voor deskundigheidsbevordering en talentontwikkeling – iets nieuws in Nederland, waar aanvankelijk schoorvoetend, maar uiteindelijk enthousiast gebruik van werd gemaakt.

Het jeugdcircus heeft bewezen een grote impuls te kunnen geven aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren: zowel op het gebied van motoriek, sociale en emotionele ontwikkeling en de combinatie van deze drie in een activiteit. Hiermee heeft het jeugdcircus veel te bieden bij vraagstukken die nu in onderwijs en de maatschappij spelen: het aanleren van sociale vaardigheden en de strijd tegen overgewicht bij kinderen en jongeren.

Om van deze mogelijkheden een werkend aanbod te kunnen maken hebben de jeugdcircussen in Nederland –veelal draaiende op enthousiaste vrijwilligers- meer nodig dan de mogelijkheid bij te leren. Daarom startte Circomundo gesprekken met het FAPK, het VSBfonds, de stichting DOEN en de VandenEnde Foundation om te komen tot een regeling waarbij het jeugdcircus zowel in de organisatorisch - financiële als inhoudelijke zin ondersteund gaat worden. In 2007 zal een aanvraag worden bij deze fondsen worden neergelegd voor een stimuleringsregeling.

Een belangrijke rol in het tot stand komen van deze aanvraag werd vervuld door het netwerk van de vijf jeugdcircussen uit grote steden: Santelli uit Groningen, Poehaa uit Arnhem, Jopie uit Utrecht, Elleboog uit Amsterdam en Rotjeknor uit Rotterdam. Deze hebben een zich steeds verder ontwikkelend cursusaanbod, waarbij ze jaarlijks honderden leerlingen ontvangen, workshops in en buiten het eigen jeugdcircus (voor het bedrijfsleven, maar ook voor bijzondere groepen, zoals gehandicapten), voorstellingsgroepen en schoolprojecten waarbij ze vaak ca. 20.000 kinderen per jaar met circus laten kennismaken, en zijn daarmee een interessante voorbeeldgroep voor het jeugdcircus in het algemeen. Ze hebben zich als netwerk ingezet om in kaart te brengen waar behoeftes en noodzaak voor de ontwikkeling van het jeugdcircus lagen.

Daarnaast startte in 2006 een HBO-opleiding circus arts, de eerste in Nederland, dat aantoont dat het circus in Nederland nu een andere waardering heeft gekregen. Voor jongere jeugdcircusartiesten ontvouwt zich een toekomstperspectief.

Dat de kijk op circus in Nederland veranderde was ook te danken aan het Nederlands Centrum van Volkscultuur (NCV) dat 2006 uitriep tot het Jaar van het Circus. Een van de activiteiten in dit kader

was een circusdag in Utrecht: op 1 april liepen 15.000 bezoekers in het Grift Park aldaar. Voor het eerst in de geschiedenis verzorgden professionele en jeugdcircussen (200 kinderen en jongeren) een uitgebreid programma van acts, meespeelcircus, informatiestands en een grote parade in zes grote circustenten. Na 1 april reageerden de professionele circussen vol waardering en enthousiasme over inzet en kwaliteit van de jeugdcircussen. In het najaar organiseerde het NCV in samenwerking met Circomundo een conferentie met als thema Circus en Beleid.

In oktober 2006 startte ook de voorbereidingen voor het jeugdcircusfestival TUMULTO, dat werd gehouden in januari 2007. Tijdens de voorbereidingen kwamen de voorstellingsgroepen van de vijf eerder genoemde jeugdcircussen bijeen en bereidden onder leiding van regisseur Tom Willems scènes (zowel per jeugdcircus als gemengd) die in de slotfase van het project aaneen werden gesmeed tot een sprankelende jongerenvoorstelling: Brief aan de Prille Liefde.

Circomundo Internationaal, NICE

In 2006 was Annelies Heesakkers namens Circomundo aanwezig bij de oprichting van Network of International Circus Education, oftewel NICE. De kern van deze organisatie bestaat uit alle nationale ondersteunende organisaties in het jeugdcircus van Europa - naast Circomundo vele andere die al vele malen langer bestaan voor het amateurcircus in Europa. Er volgden diverse bijeenkomsten in Berlijn en Parijs, zowel voor docenten als medewerkers op organisatorisch niveau. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om organisaties die belangstelling hebben voor uitwisseling van medewerkers te ondersteunen bij het wegwijs worden in de EG-subsidieaanvragen etc.

1. regio

Nederland

2. partners

Circomundo

Jeugdcircussen

3. doel

Het versterken van de artistieke en zakelijke aspecten van de jeugdcircussen in Nederland.

4. resultaat

- bundeling van de sector
- uitvoering van bijscholing door middel van het project Vleugels
- organisatie festival Tumulto

De organisatie

Bestuur

De bestuurssamenstelling was in 2006 als volgt

Leo Swinkels	voorzitter
Dorien Versloot	secretaris
Ramazan Tunç	penningmeester
Katrien van Dijk	bestuurslid
Ludo Costongs	bestuurslid
Özkan Gölpinar	bestuurslid

De bestuursvoorzitter van de rechtspersoon Kunstfactor, waarvan Theaterwerk NL na fusie per 1 januari 2007 een onderdeel is, is de heer Wilbert van Herwijnen.

Medewerkers

De volgende medewerkers zijn werkzaam voor Theaterwerk NL

Gerja Meima	versterking en inhoudelijke ontwikkeling van kinder/jongeren theater
Ingrid Docter	artistiek onderzoek en profilering kansrijke ontwikkelingen
Nicole Stellingwerf	theaterwerkplaatsen en coaching nieuwe theatermakers
Hasan Çakmak	culturele diversiteit en wijktheater
Gerard Kooistra	onderzoek zeggingskracht taal en ontsluiting repertoire
Robbert Baars	artistieke ontwikkeling en kwaliteitszorg
Jos van Dijk	directie
Annemarie Bakker	circuit en websites
Aukje de Boer	nieuwsbrieven en de theater nv
Annemiek Paulides	ondersteuning uitvoering artistieke ontwikkeling en kwaliteitszorg
Eveline Alders	versterking en inhoudelijke ontwikkeling circustheater
Ingrid Smit	theater4daagse, database, huisstijl, eindredactie uitgaven
Joke Elbers	internationaal beleid volwassenen
Netty Droog	ondersteuning uitvoering TOP-regeling
Jeroen van Krimpen	coördinatie, financiën en PR & marketing

Colofon

Tekst

Medewerkers Theaterwerk NL

Redactie

Jos van Dijk

Ingrid Smit

Fotografie

Archief

Ingrid Docter

Jeroen van Krimpen

Vormgeving

Studio van den Berg, Arnhem

DTP

Deirdre Roovers

Reproductie

PMS Print

Dit is een uitgave van

Theaterwerk NL

's-Gravenhekje 1a

1011 TG Amsterdam

t 020 344 61 20

f 020 344 61 21

mail@theaterwerk.nl

www.theaterwerk.nl

www.theaternv.nl